

Miejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej
DZIAŁ WIEDZY O REGIONIE
ul. Warszawska 12a
21-500 Biała Podlaska
tel. 83 341 64 52
regionalia@mbp.org.pl

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXXVI

Lipiec-Sierpień 2017

Nr 7-8

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI

KURIA DIECEZJALNA - 08-100 SIEDLCE - PIŁSUDSKIEGO 62

TEL. 25 644-21-95; FAX 25 644-87-44

WYDAWNICTWO DIECEZJI SIEDLECKIEJ "UNITAS"

08-110 SIEDLCE; UL. SZKOLNA 22

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXXVI

Lipiec-Sierpień 2017

Nr 7-8

STOLICA APOSTOLSKA

PRZESŁANIE OJCA ŚW. FRANCISZKA DO POLSKICH PIELGRZYMÓW ZEBRANYCH W CZĘSTOCHOWIE NA CELEBROWANIE 300-LECIA KORONACJI OBRAZU MARYI KRÓLOWEJ POLSKI

Drodzy pielgrzymi,

serdecznie pozdrawiam was wszystkich, zwłaszcza was, którzy przebyliście długą drogę, aby przybyć dzisiaj, wraz z drogimi braćmi Biskupami i kapłanami, do duchowej stolicy kraju.

Jeśli Częstochowa leży w sercu Polski, to znaczy, że Polska ma matczyne serce; to znaczy, że każdy puls życia dokonuje się wraz z Matką Boga. Zwykliście zawierzać Jej wszystko: przeszłość, teraźniejszość, przyszłość, radości i troski waszego życia osobistego i waszego umiłowanego Kraju. To bardzo piękne. I dla mnie bardzo pięknie jest wspomnieć, że uczyniłem to z wami w ubiegłym roku, gdy stanąłem pod spojrzeniem Matki, kiedy moje oczy spotkały się z oczami Madonny, i zawierzałem Jej sercu to, co było w moim i waszym sercu. Zachowuję żywą i wdzięczną pamięć tamtych chwil, radość z tego, że ja również jako pielgrzym przybyłem, aby pod wejrzeniem Matki celebrować 1050-lecie chrztu Polski.

Inne wydarzenie łaski tłumnie was dzisiaj gromadzi: trzysta lat temu Papież zezwolił na umieszczenie papieskich koron na wizerunku Madonny z Jasnej Góry, waszej Królowej. To wielki honor mieć za Matkę Królową, samą Królową Aniołów i Świętych, która króluje w chwale nieba. Więcej jeszcze radości daje świadomość, że ma się za Królową Matkę, kochać jako Matkę Tę, którą nazywacie Panią. Święty obraz w istocie pokazuje, że Maryja nie jest odległą Królową, która zasiada na tronie, ale Matką, która obejmuje Syna, a wraz z Nim wszystkie swoje dzieci. To prawdziwa Matka, ze zranionym obliczem, Matka, która cierpi, bo naprawdę bierze sobie do serca problemy naszego życia. To Matka bliska, która nigdy nie traci nas z oczu; Matka łaskawa, która trzyma nas za rękę w codziennej wędrówce.

Życzę wam, abyście doświadczyli tego podczas uroczystego Jubileuszu, który celebrowacie: niech to będzie sposobny moment, aby odczuć, że nikt z nas nie jest sierotą, bo każdy ma w swoim pobliżu Matkę, Królową nieprześcignioną w czułości. Ona nas zna i towarzyszy nam w swoim typowo matczynym stylu: łagodnym, a równocześnie odważnym; nigdy nie narzucającym się, a zawsze wytrwałym w dobru; cierpliwym wobec zła i działającym na rzecz budowania zgody.

Niech Madonna da wam łaskę, byście cieszyli się tym wspólnie, jako rodzina zjednoczona wokół Matki. W tym duchu kościelnej komunii, umocnionej wyjątkową więzią, jaka łączy Polskę z następcą Piotra, z serca udzielam wam Apostolskiego Błogosławieństwa. I proszę was wszystkich, abyście modlili się za mnie. Dziękuję.

LIST OKÓLNY KONGREGACJI KULTU BOŻEGO I DYSCYPLINY SAKRAMENTÓW DO BISKUPÓW NA TEMAT CHLEBA I WINA DO SPRAWOWANIA EUCHARYSTII

1. Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów zwraca się, z polecenia Ojca Świętego Franciszka, do Biskupów diecezjalnych (i tych, którzy są z nimi zrównani w prawie) z przypomnieniem, że to na nich przede wszystkim spoczywa obowiązek troski o to, aby wszystko co konieczne jest do sprawowania Uczty Pańskiej było godne (por. Łk 22,8.13). Biskup, pierwszy szafarz Bożych tajemnic oraz moderator, promotor i stróż życia liturgicznego w powierzonym sobie Kościele (por. KPK kan. 835 § 1), powinien więc czuwać nad jakością chleba i wina przeznaczonego do sprawowania Eucharystii, oraz nad tymi, którzy je przygotowują. Kongregacja służąc pomocą przypomina istniejące już w tej materii ustalenia i podsuwa pewne wskazania praktyczne.

2. Jeszcze do niedawna wytwarzaniem chleba i wina do Eucharystii zajmowały się na ogół wspólnoty zakonne, dzisiaj chleb ten i wino można także nabyć w sklepach, supermarketach czy za pośrednictwem internetu. W celu uniknięcia wątpliwości związanych z ważnością materii eucharystycznej, Kongregacja Kultu Bożego sugeruje Ordynariuszom, aby wydali w tej sprawie odpowiednie wskazania i zagwarantowali jakość materii eucharystycznej odpowiednimi certyfikatami.

Ordynariusz zobowiązany jest także przypominać proboszczom, a w szczególności rektorom kościołów, o spoczywającym na nich obowiązku czuwania nad tymi, którzy przygotowują chleb i wino do celebracji, i nad odpowiednią jakością samej materii.

Ordynariusz powinien też poinformować producentów chleba i wina do Eucharystii o normach związanych z ich produkcją i domagać się absolutnego przestrzegania tychże norm.

3. Przepisy związane z materią eucharystyczną, zawarte w kan. 924 KPK i w numerach 319-323 Ogólnego wprowadzenia do Mszału rzymskiego, zostały już wyjaśnione w Instrukcji Redemptionis Sacramentum, wydanej przez Kongregację Kultu Bożego 25 marca 2004 roku:

a) „Chleb, którego używa się przy sprawowaniu Najświętszej Ofiary eucharystycznej, powinien być niekwaszony, czysto pszenny i świeżo upieczony, tak aby nie było żadnego niebezpieczeństwa zepsucia. Wynika z tego, że chleb wykonany z innej substancji, nawet zbożowej, lub taki, do którego została dodana znaczna ilość materii różnej od pszenicy, tak że zgodnie z powszechną opinią nie może być nazwany chlebem pszennym, nie stanowi ważnej materii dla sprawowania Ofiary i sakramentu Eucharystii. Poważne nadużycie stanowi dodawanie do chleba przeznaczonego do Eucharystii innych substancji, jakimi są owoce lub cukier czy miód. Jest oczywiste, że hostie winny być wykonywane przez osoby, które odznaczają się nie tylko uczciwością, lecz również mają kompetencje do ich wykonywania i wyposażone są w odpowiednie narzędzia” (n. 48).

b) „Wino, jakiego używa się przy sprawowaniu Najświętszej Ofiary eucharystycznej, powinno być naturalne, z winogron, czyste i nie zepsute, bez domieszki obcych substancji. [...] Z troskliwością należy dbać, aby wino przeznaczone do Eucharystii było przechowywane w doskonałym stanie i nie skwaśniało. Absolutnie zakazuje się używania wina, którego prawdziwość i pochodzenie byłyby wątpliwe: Kościół bowiem wymaga pewności, jeśli chodzi o warunki konieczne do ważności sakramentów. Żaden pretekst nie może usprawiedliwić użycia jakichkolwiek innych napojów, które nie stanowią ważnej materii” (n. 50).

4. Kongregacja Nauki Wiary w Liście okólnym do Przewodniczących Konferencji Biskupów na temat użycia chleba z niewielką zawartością glutenu i moszczu jako materii eucharystycznej (24.07.2003, Prot. N. 89/78-17498), przedstawiła normy dotyczące osób, które z różnych, poważnych powodów nie mogą spożyć chleba i wina używanych zwyczajowo do Mszy Świętej:

a) „Hostie całkowicie pozbawione glutenu są materią eucharystyczną nieważną. Materią ważną są hostie częściowo pozbawione glutenu i te, w których jest obecna wystarczająca ilość glutenu do otrzymania wypieku chleba bez dodatku substancji obcych i bez konieczności odwoływania się do metod, które zmieniłyby istotę chleba” (A. 1-2).

b) „Moszcz, to znaczy sok winny, tak świeży jak przechowywany, zatrzymując jego fermentację przez procesy, które nie zmieniają jego istoty (np. zamrożenie), jest materią eucharystyczną ważną” (A. 3).

c) „Ordynariusze są upoważnieni do udzielenia zezwolenia na używanie chleba o niskiej zawartości glutenu i moszczu jako materii eucharystycznej tak dla pojedynczego wiernego jak dla kapłana. Pozwolenie to może być udzielone habitualnie, aż do czasu trwania sytuacji, która była powodem tego zezwolenia” (C. 1).

5. Ta sama Kongregacja zdecydowała ponadto, że materia eucharystyczna, do produkcji której użyto organizmów genetycznie zmodyfikowanych, może być uznana jako materia ważna (por. List do Prefekta Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, z dnia 9 grudnia 2013 r., Prot. N. 89/78 – 44897).

6. Ci, którzy wypiekają chleb i produkują wino dla celebracji powinni mieć świadomość, że owoc ich pracy przeznaczony jest dla Ofiary Eucharystycznej, stąd wymaga się od nich uczciwości, odpowiedzialności i kompetencji.

7. Dla przestrzegania ogólnych norm Ordynariusze mogą podjąć odpowiednie uzgodnienia na poziome Konferencji Biskupów i podać konkretne wskazania. Mając na uwadze złożoność sytuacji i okoliczności, oraz zanikający szacunek dla świętości, wydaje się być rzeczą niezbędną, aby kompetentna władza ustanowiła kogoś, kto skutecznie będzie czuwał nad jakością materii eucharystycznej pochodzącej od producentów, jak również nad ich odpowiednią dystrybucją i sprzedażą.

Sugeruje się więc, aby Konferencja Biskupów wyznaczyła, na przykład, jedno lub więcej Zgromadzeń zakonnych czy też jakąś inną instytucję będącą w stanie przeprowadzić odpowiednią weryfikację dotyczącą produkcji, konserwacji i sprzedaży chleba i wina do Eucharystii w danym kraju lub kraju, z którego pochodzą. Zwraca się też uwagę, aby chleb i wino przeznaczone do Eucharystii były odpowiednio przechowywane w miejscach sprzedaży.

*W siedzibie Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów,
15 czerwca 2017 roku, w uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa.*

*Robert Kard. Sarah
Prefekt*

*† Arthur Roche
Arcybiskup Sekretarz*

LIST KONGREGACJI DS. INSTYTUTÓW ŻYCIA KONSEKROWANEGO I STOWARZYSZEŃ ŻYCIA APOSTOLSKIEGO O INSTYTUTACH ŚWIECKICH W 70-LECIE KONSTYTUCJI „PROVIDA MATER ECCLESIA”

Najdrożsi Współbracia w Episkopacie,

obchody siedemdziesiątej rocznicy promulgowania Konstytucji apostołskiej Provida Mater Ecclesia (2.02.1947) i Motu proprio Primo Feliciter (19.03.1948), stanowią odpowiednią okazję, aby podziękować Bogu za dar tego powołania, które kryje w sobie wezwanie do przeżywania z pasją współczesnych wyzwań i do patrzenia w przyszłość z nadzieją.

Tożsamość Instytutów świeckich była poznawana stopniowo, poprzez nauczanie Kościoła w takich dokumentach jak Provida Mater Ecclesia, Primo Feliciter, w Kodeksie Prawa Kanonicznego, w nauczaniu papieskim od Pawła VI do papieża Franciszka. Wciąż aktualność zachowuje dokument Instytutów Świeckich. Ich tożsamość i misja, przedstawiony Zgromadzeniu plenarnemu (3-6 maja 1983 r.) przez niniejszą dykasterię.

Równie ważne jest to, na ile same Instytuty świeckie zrozumiały swoją tożsamość dzięki życiu osób, które żyły tym charyzmatem, wcielając go w codzienność. Mówimy o złożonej przebytej drodze, ponieważ składają się na nią konkretne sposoby, poprzez które konsekrowana świeckość nauczyla się, jak interpretować swój stan aktualny, a więc swoją misję w świecie i w Kościele. Ta droga jest nadal kontynuowana, gdyż jest ściśle powiązana ze zmianami zachodzącymi w Kościele i w świecie.

Przedstawiamy tę bogatą rzeczywistość, przedmiot naszej refleksji, aby dzielić się nią i aby poprzez Waszą posługę pasterską stała się ona dzieictwem całej wspólnoty wierzących.

Instytuty świeckie

Świat Instytutów świeckich tworzą Instytuty laickie męskie i żeńskie oraz Instytuty kleryckie. Od samego początku należą do nich świeccy i kapłani, którzy wybrali konsekrację w świeckości, przeczuwając większą owocność ich życia na drodze naśladowania Chrystusa poprzez profesję rad ewangelicznych, przeżywaną w kontekście historycznym i społecznym, w którym pozostają jako świeccy i kapłani.

To powołanie ma swój fundament w tajemnicy Wcielenia, która wzywa do pozostania w tej rzeczywistości społecznej, zawodowej i kościelnej, w której te osoby się znajdują. Z tego powodu członkowie świeckich Instytutów laickich mieszkają w nieformalnych miejscach, rozrzućeni po całym świecie, aby Dobra Nowina mogła dotrzeć do najdalszych zakątków, znaleźć się w każdej strukturze, w każdej rzeczywistości. Dlatego członkowie świeckich Instytutów kleryckich są zwyczajnie inkardynowani do właściwego Kościoła partykularnego i żyją pośród tej części ludu, z konkretnymi osobami w ich realnych sytuacjach, aby dzielić wszystko, bez różnic i bez dystansu. Instytuty świeckie są mało znane, często pomijane, i/ albo mylone z ruchami kościelnymi i stowarzyszeniami, w których czasami są obecne grupy przejawiające tę samą dynamikę: oddanie się Bogu przez konsekrację aby być w pełni dyspozycyjnymi dla realizacji ideałów, które chcą szerzyć i którymi chcą żyć. Jednak takie grupy kościelne różnią się od Instytutów świeckich, ponieważ inicjują jakieś działanie apostołskie, publiczne i zorganizowane, i zawsze mają wizję wspólnego działania, które jednoczy księży i świeckich, i świeckich wszystkich stanów.

Początkiem Instytutów świeckich, który zarazem staje się ciągłym poszukiwaniem i celem życia ich członków, jest synteza świeckości i konsekracji, jakby dwa oblicza tej samej rzeczywistości.

Oczywistym jest, że tak jak w każdej syntezie, istnieje ryzyko przytłumienia czy niedowartościowania jednego członka na rzecz drugiego. Kiedy tak się dzieje, dochodzi do utraty tożsamości i zubożenia świeckości samego Kościoła, a co za tym idzie, pojawia się niebezpieczeństwo utraty perspektywy pozytywnej relacji ze światem. Trzeba więc czuwać, aby w formacji i urzeczywistnianiu charyzmatu, Instytuty świeckie nie zaniedbywały ani wymiaru konsekracji ani wymiaru świeckości; trzeba również czuwać, żeby nie żądać od członków Instytutów świeckich takiej obecności, takiego działania i sposobu życia, który by nie wyrażał ich świeckości.

Członkowie Instytutów świeckich znajdują się w różnych konkretnych sytuacjach życiowych, tak jak różne są liczne sytuacje, które stawiają wymóg posłuszeństwa życiu.

Wierność wobec świata zawiera w sobie rozeznawanie Bożej woli pośród wymagań, które rodzą się w kontekście kulturalnym, rodzinnym zawodowym i kościelnym oraz odnalezienie sposobu, jak dać osobistą odpowiedź. Dlatego konsekrowani świeccy żyją samotnie albo w rodzinie;

niektóre Instytuty, zważając na charyzmat otrzymany od Założyciela i uznany przez Kościół, przewidują również grupy życia braterskiego (które różnią się w zależności od własnego prawa Instytutu) i/lub dzieła, którym członkowie poświęcają się bardziej lub mniej całkowicie. We wszystkich tych przypadkach, żeby nie zdradzić własnego powołania, konieczne jest podtrzymywanie specyficznego stylu świeckości, strzegąc obowiązków wynikających z zaangażowań w obszarze zawodowym, społecznym, politycznym, wychowawczym i kościelnym, ale jednocześnie sprzyjając wymianianiu się w zarządzaniu ewentualnymi dziełami.

Konsekracja świecka

Życie konsekrowane wyraża się poprzez profesję rad ewangelicznych. Droga rad ewangelicznych jest ukierunkowana na realizację tej formy życia, która prowadzi do uczynienia z własnego życia i z własnej tożsamości chrzcielnej ofiary na służbę i dla chwały Boga. Adhortacja apostołska *Vita Consecrata* wyraźnie pokazuje, że jest ono darem Boga (VC, nr 1) i ma swój ewangeliczny fundament w szczególnej relacji, jaką Jezus podczas ziemskiego życia nawiązał z niektórymi ze swoich uczniów, zapraszając ich nie tylko do przyjęcia królestwa Bożego w ich życiu, ale także do poświęcenia życia na służbę tej sprawie, opuszczając wszystko i naśladowując Jego styl życia. Przyjęcie takiej formy życia jest możliwe jedynie na gruncie specyficznego powołania i w mocy szczególnego daru Ducha Świętego. To specyficzne naśladowanie Chrystusa, u którego początku zawsze stoi inicjatywa Ojca, ma więc egzystencjalne powiązanie chrystologiczne i pneumatologiczne, wyrażając w sposób szczególnie żywy, trynitarny charakter życia chrześcijańskiego, antycypując już w pewien sposób eschatologiczne urzeczywistnienie, do którego dąży Kościół (VC, nr 14).

Dlatego świecka konsekracja jest formą życia konsekrowanego w sensie pełnym i całkowitym. W żadnym wypadku nie jest jakąś formą pośrednią pomiędzy konsekracją zakonną a konsekracją chrzcielną.

Życie konsekrowane w świeckim Instytucie jest istotnie poświęceniem się Bogu nie tylko w sensie wewnętrznym, ale także zewnętrznym, coram ecclesia, w instytucji zaaprobowanej przez Kościół. Poprzez profesję rad ewangelicznych, przeżywanych w zwyczajnej codzienności, poszczególni członkowie jawią się w historii jako ziarno nowych horyzontów i zadań komunii pomiędzy Bogiem i człowiekiem.

Przynależność do Instytutu świeckiego, zaaprobowanego przez Biskupa lub Stolicę Apostolską, zakłada wybór, który angażuje wszystkie wymiary ludzkiej egzystencji i trwa przez całe życie (niezależnie od rodzaju przynależności określonej przez konstytucje), a jest to zobowiązanie do pójścia za Chrystusem, z przyjęciem takiej propozycji życia, jaką przewiduje Instytut.

Właśnie dlatego, że nie chodzi o konsekrację indywidualną, ale o powołanie do dzielenia życia i wcielanie charyzmatu uznanego za dobro kościelne, pomiędzy Instytutem a pojedynczym członkiem tworzy się relacja fundamentalna. Instytuty tworzą więzi braterskie, które pomagają trwać w powołaniu i stanowią wsparcie dla powołania członków; Instytut jest miejscem formacji i komunii, jest konkretną pomocą, by wytrwać we własnym powołaniu. Każdy konsekrowany i konsekrowana, ze swojej strony, poprzez wprowadzanie w życie reguły życia wyraża ten żywy i żywotny dar, jaki Duch Święty dał Kościołowi.

Świeckość konsekrowana

To w świetle Objawienia świat jest ukazany jako saeculum: nie ma w życiu jednej przestrzeni dla sacrum i innej dla profanum, czasu dla Boga i czasu dla wielkich i małych wydarzeń historycznych. Świat i historia są „historią zbawienia, dla której członkowie Instytutów żyją jak kontemplacyjni w świecie, obok każdego człowieka, z życzliwością, i wewnątrz każdego wydarzenia z ufnością i nadzieją, że wywodzą się z podstawowej relacji z Bogiem historii.

Z tego powodu „pozostanie” w świecie jest owocem wyboru, odpowiedzią na specyficzne powołanie: jest przyjęciem tego wymiaru bycia wewnątrz, bycia obok, patrzenia na świat jako na rzeczywistość teologiczną, w której wymiar historyczny przenika się z wymiarem eschatologicznym.

To wymaga znacznego rozwoju pewnej ludzkiej cnoty, tak podkreślonej dzisiaj, czyli zdolności „współuczestniczenia”.

Współuczestniczenie odpowiedzialne i szczodre, które możemy określić bardziej prostym wyrażeniem jako zdolność do tego by umieć żyć wewnątrz:

- wewnątrz serca: w tym świecie uczuć, afektów, emocji i reakcji, które się pojawiają w sieci relacji międzyosobowych i w tym współżyciu, które kształtuje tkankę życia codziennego;

- wewnątrz domu: poznając i przeżywając problemy rodzinne, takie jak narodziny i śmierć; choroby i zatrudnienie; wydatki, stosunki sąsiedzkie itd.;
- wewnątrz struktur: w trudzie przeciwności, w pokusie postępowania przeciw sumieniu, w płataninie rywalizacji;
- wewnątrz sytuacji: w ciągłym zaangażowaniu w rozeznawanie, w niepewności wyborów czasem naznaczonych cierpieniem;
- wewnątrz historii: w przyjęciu odpowiedzialności społecznej, ekonomicznej, politycznej, w byciu uważnym na „znaki czasu”, w dzieleniu wspólnego ryzyka, w wytrwałym zaangażowaniu nadziei.

Świecka konsekracja kapłana

Świecka konsekracja kapłana jest integralną częścią charyzmatu Instytutów świeckich. „Członkowie duchowni, przez świadectwo życia konsekrowanego, zwłaszcza w prezbiterium, stanowią pomoc dla swoich współbraci przez szczególną miłość apostołską, a przez swoją świętą posługę w Ludzie Bożym dokonują uświęcenia świata”. (KPK 713 n. 3).

Świeckość duchownych członków Instytutów świeckich jest zagwarantowana przez ich „diecezjalność”, która ich wiąże z terytorium Kościoła lokalnego, z jego ludem, z jego historią i dynamiką życia, w czym sami w pełni uczestniczą. Członkowie klerycznych Instytutów świeckich podlegają więc biskupowi diecezjalnemu, co powinno stanowić dla nich pomoc, a nie przeszkodę w tym, co dotyczy życia konsekrowanego w Instytucie, również i przede wszystkim gdy oczekuje się od nich pełnienia posługi władzy na rzecz Instytutu (por. Dyrektorium o życiu i posłudze kapłanów, 35). Ich duchowość, w swej istocie i zasadniczo charakterystyczna dla kleru diecezjalnego, zostaje wzmocniona i ubogacona, jak to często wynika z dokumentów Magisterium Kościoła, przez przynależność do Instytutu, co pozwala im promować, pośród kleru diecezjalnego, wymogi komunii oraz przeżywać własne posługiwanie z pokorą i dyspozycyjnością.

W odniesieniu do nich można wyróżnić dwa szczegółowe zadania: służyć braterstwu, przyczyniać się do uświęcenia świata.

Służyć braterstwu. Cennym sposobem służącym ukonkretnieniu świeckości, relacji do świata jest świadczenie o braterstwie Jezusa Chrystusa. To braterstwo jest często zaburzone w rodzinach, a nawet we wspólnotach chrześcijańskich. Aby przysłużyć się braterstwu, kapłan świecki musi

bliżej poznawać powierzone mu osoby, wchodząc w postawę Jezusa: „... znam owce moje, a moje Mnie znają, podobnie jak Mnie zna Ojciec, a Ja znam Ojca. Życie moje oddaję za owce” (J 10,14-15).

Przyczyniać się do uświęcenia świata. Szczególnie znaczący jest drugi punkt – pracować na rzecz uświęcenia świata przez swoją posługę świętą (kan. 713 p. 3). Zawiera on w sobie wprowadzanie prawidłowych relacji Kościoła ze światem, w służbie królestwu Bożemu i w podejmowaniu troski o stworzenie. Ten cel zobowiązuje kapłanów świeckich do zachowywania wciąż świeżej wrażliwości w stosunku do osób dotkniętych różnorodnym ubóstwem, towarzysząc wszystkim, którzy przeżywają swoją wiarę pośród ludzkich zaangażowań. To przede wszystkim poprzez Eucharystię kapłan świecki wchodzi w szczególny sposób w ofiarę, którą Chrystus składa Ojcu i jest w stanie udzielać tej łaski, która jest dana dla odrodzenia ludzkości.

Wyzwania

Stałe napięcie ze względu na prorockie świadectwo. Proroctwo jest przede wszystkim pewnym stylem, stylem życia, który powinien być sam w sobie kontestacją życia światowego, ponieważ jest alternatywnym sposobem życia i wchodzenia w relacje: sposobem ewangelicznym. Proroctwo zawarte jest w wezwaniu by nie bać się żadnego miejsca i żadnej sytuacji; a raczej aby w odczytywaniu historii zbawienia i zaangażowaniu w wypełnianie się jej, wychodzić właśnie od tego miejsca, w którym osoba jest na granicy wykluczenia, w którym cierpi z powodu obojętności, w którym jest pozbawiona swojej godności.

Proroctwo zawarte jest w wezwaniu, by uwydatniać to, co jest pozytywne wewnątrz każdej sytuacji, aby dowartościować wszystkie cnoty ludzkie, które czynią prawdziwym każdy rodzaj relacji i solidarne zaangażowanie na rzecz nowego świata. Proroctwo oznacza rozeznawanie i kreatywność wzbudzone przez Ducha Świętego: rozeznawanie jako trud rozumienia, interpretowania znaków czasu, akceptując złożoność określoną przez „już i jeszcze nie”, fragmentaryczność i prowizoryczność naszego czasu; kreatywność jako zdolność wyobrażania sobie nowych rozwiązań, wynajdywanie nowych i bardziej odpowiednich odpowiedzi stosujących się do nowych sytuacji, które są przed nami, albo choćby tylko „rozpoczynanie procesów” (EG 223). Stawanie się towarzyszami ludzkości w drodze jest rzeczywistością teologiczną.

Duchowość syntezy. Stałe napięcie prowadzące do syntezy pomiędzy miłością Boga a miłością świata. Zakorzeni w słowie Bożym, obywatele świata i współcześni naszym czasom, członkowie Instytutów świeckich są wezwani do ukazywania w życiu, w stałym rozeznawaniu, pewnej syntezy, stale prowizorycznej i zawsze odnawialnej, pomiędzy słowem Bożym a historią, pomiędzy wymaganiami królestwa, które już jest i które jeszcze nie nadeszło.

Jest to duchowość syntezy pomiędzy kryteriami przychodzącymi z wysoka, ze słuchania słowa Bożego i kryteriami pochodzącymi z dołu, z ludzkiej historii. W tym kontekście doświadczenia granicy jest jedno pragnienie: patrzenia na człowieka oczami Boga. Jakiś nierozzerwalny spłot, który wymaga takiego samego całkowitego daru i pasji dla Boga i dla człowieka. Wzrastanie w miłości Boga nieuchronnie prowadzi członków Instytutów świeckich do wzrastania w miłości świata i odwrotnie.

Napięcie komunii. Stałe napięcie w dążeniu do dialogu i komunii: to duchowość wcielenia połączona z tajemnicą Trójcy Świętej popycha – przynagla członków Instytutów świeckich do bycia ekspertami w dziedzinie dialogu i dlatego mistrzami komunii w każdej rzeczywistości ludzkiej i kościelnej. Jest to powołanie do bycia w Chrystusie sakramentem miłości Bożej w świecie, znakiem widzialnym miłości niewidzialnej, która wszystko przenika i wszystko chce odkupić, aby przyprowadzić wszystko do trynitarniej komunii, początku i ostatecznego spełnienia świata. Mężczyźni i kobiety komunii, którzy wyostrzyli w sobie zdolność słuchania drugiego i innego, którzy nie uciekają przed napięciami ani przed różnicami, zawsze gotowi zaprowadzić pokój, zdolni do poszukiwania razem drogi, metody, „pozwalając się oświecić relacją miłości, która ma miejsce między Trzema Osobami Boskimi, jako wzór wszelkich relacji międzyosobowych” (Ojciec Święty Franciszek, list apostolski Do wszystkich konsekrowanych z okazji Roku Życia Konsekrowanego).

Napięcie w różnorodności. Stałe napięcie w dążeniu do jedności w różnorodności. Zanurzeni w historii tego czasu, w którym wymieszanie się narodów i kultur stanowi jedno z oczywistych wyzwań i możliwości, Instytuty świeckie liczą się z trudem, ale i z pięknym harmonizowaniem jedności i różnic. I dokonuje się to również wewnątrz poszczególnych Instytutów, kiedy wielopokoleniowość i międzynarodowość wymagają zawierzenia się „temu wielkiemu Artyście, temu wielkiemu Mistrzowi jedności

w różnorodności, którym jest Duch Święty” (Papież Franciszek do kapłanów i konsekrowanych, Mediolan 25 marca 2017), aby zaproponować formację i styl posługiwania zdolny wesprzeć, w sposób spersonalizowany, drogę każdego członka.

Niech Maryja, Matka Słowa wcielonego, pomaga członkom Instytutów świeckich aby nigdy nie rezygnowali z realizmu wymiaru społecznego Ewangelii i aby budowali komunie we współczesnym świecie, poprzez mistykę życia razem (por. E.G., 87-88). Niech Ona, Kobieta orędująca za nami, towarzyszy osobom konsekrowanym w zanurzaniu się „w Ojcu i odkrywaniu nowych wymiarów, które oświecają konkretne sytuacje i je zmieniają” (por. tamże, 283): Uczennica, która zachowuje w swoim sercu „przejście Boga w Życiu swojego ludu” (Papież Franciszek, Homilia z 1 stycznia 2017), niech dodaje odwagi w działaniu tym, którzy wsłuchując się w Ducha Świętego, rodzą życie w historii narodów, budują Kościół w prawdzie i miłości. (Papież Franciszek, Wyznanie wiary z Biskupami Konferencji Episkopatu Włoch, CEI, 23 maja 2013).

Z braterską bliskością.

Watykan, 4 czerwca 2017 r.
Uroczystość Zesłania Ducha Świętego

João Braz Card. De Aviz
Prefekt

† José Rodríguez Carballo O.F.M
Arcybiskup Sekretarz

EPISKOPAT POLSKI

WYTYCZNE DOTYCZĄCE WSTĘPNEGO DOCHODZENIA KANONICZNEGO W PRZYPADKU OSKARŻEŃ DUCHOWNYCH O CZYNY PRZECIWKO SZÓSTEMU PRZYKAZANIU DEKALOGU Z OSOBĄ NIEPEŁNOLETNIĄ PONIŻEJ OSIEMNASTEGO ROKU ŻYCIA

Kościół jako wspólnota wiernych troszczy się o zbawienie każdego człowieka i dobro wspólne społeczności, wśród której realizuje swoją misję. Ze względu na Chrystusa jest wrażliwy na wszystko, co służy prawdziwemu dobru człowieka i nie jest obojętny na to, co mu zagraża (por. Jan Paweł II, Encyklika „Redemptor hominis”, nr 13).

Zadaniem wszystkich, którzy pełnią posługę we wspólnotach Kościoła, w sposób szczególny biskupów, prezbiterów, diakonów oraz ich współpracowników i współpracowniczek jest pomagać ludziom, którym służą, by w swoim codziennym życiu znaleźli Boga. Podstawową zasadą tej posługi jest poszanowanie godności każdej osoby na wzór Chrystusa Pana. Szczególnym wymogiem tej zasady jest uznanie i respektowanie prawa wszystkich dzieci oraz młodzieży do tego, by były otoczone troską i szacunkiem oraz wzrastały w środowisku bezpiecznym, wolnym od wykorzystania, manipulacji i przemocy. Każde dziecko, przyjęte z wdzięcznością przez wspólnotę Kościoła jako dar od Boga, jest podmiotem tego niezbywalnego prawa zakorzenionego głęboko w nauczaniu Jezusa. Zobowiązuje to do nieskazitelnie bezinteresownej służby na rzecz duchowego, fizycznego i emocjonalnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz wyklucza, aby ktokolwiek z posługujących w Kościele w jakikolwiek sposób naruszał fizyczną lub psychiczną integralność dzieci i młodzieży. Równocześnie zobowiązuje do zaangażowania na rzecz przejrzystości w wyjaśnianiu wszelkich podejrzeń o niewłaściwe zachowania oraz do zapewnienia, że osoby winne naruszeń praw dzieci i młodzieży, niezależnie od pełnionej funkcji lub urzędu, zostaną pociągnięte do odpowiedzialności zgodnie z obowiązującymi normami ustanowionymi przez kompetentną władzę kościelną przy poszanowaniu prawa obowiązującego w Polsce.

Wśród ważnych zadań, które mają na celu zabezpieczenie dobra wspólnego wiernych, w szczególności zaś ochronę dzieci i młodzieży, znajduje się przyjęcie właściwej postawy wobec przypadków nadużyć seksualnych popełnionych przez duchownych wobec osób małoletnich. W nauczaniu Kościoła, w jego praktyce duszpasterskiej i wychowawczej oraz w jego rozstrzygnięciach dyscyplinarnych, bezpieczeństwo dzieci i młodzieży jest jego szczególną troską oraz integralną częścią dobra wspólnego. Kościół pragnie być przykładem stosowania najlepszych praktyk zarówno w ochronie dzieci i młodzieży jak i w odpowiedzi na krzywdy wyrządzone przez duchownych. Jediną możliwą reakcją Kościoła na bolesne zjawisko wykorzystania seksualnego osób małoletnich jest rzetelne poszukiwanie prawdy i sprawiedliwości oraz trwanie na ich gruncie. Nadużycia seksualne Kościół uznaje za ciężkie grzechy, domagające się jednoznacznych reakcji także o charakterze dyscyplinarnym wobec osób, którym udowodniono popełnienie takich czynów, podjęcia uzdrawiającego dzieła pokuty, zarówno przez sprawcę, jak i całą wspólnotę Kościoła, naprawienia wyrządzonych krzywd wobec ofiary i wspólnoty oraz dołożenia wszelkich starań, aby podobne sytuacje nie miały miejsca w przyszłości.

Oskarżenia duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu z osobą małoletnią poniżej osiemnastego roku życia mogą również otwierać łatwe pole do nadużyć, z uwagi na wyjątkowe trudności, zarówno w dowodzeniu winy, jak i w wykazaniu niewinności. Kontekstem koniecznym do uwzględnienia w tych sprawach jest ponadto łatwość medialnego wykorzystywania takich faktów, niezależnie od ich udowodnienia lub nie, do podważania autorytetu Kościoła. Powyższe okoliczności sprawiają, że sami duchowni powinni mieć świadomość wyjątkowości każdej z tych sytuacji. Nie może to jednak powodować jakiegokolwiek chęci ukrywania bądź tuszowania takich faktów. Chodzi tu bowiem o czyn zakazany w porządku moralnym, naruszający nadto porządek dyscyplinarny Kościoła, a także stanowiący przestępstwo w prawie polskim.

W porządku prawnym Kościoła rozstrzyganie w sprawach przestępstw seksualnych popełnionych przez duchownych wobec osób niepełnoletnich jest zastrzeżone dla Kongregacji Nauki Wiary (Motu Proprio „Sacramentorum sanctitatis tutela” z 21 maja 2010 r., art. 6 § 1). Do najcięższych przestępstw tego rodzaju prawo Kościoła zalicza:

1° przestępstwo przeciw szóstemu przykazaniu Dekalogu, popełnione przez duchownego z niepełnoletnim poniżej osiemnastego roku życia

(z niepełnoletnim zrównana jest osoba, która trwale jest niezdolna posługiwać się rozumem);

2° nabywanie albo przechowywanie, lub upowszechnianie w celach satysfakcji seksualnej obrazów pornograficznych, przedstawiających małoletnich poniżej czternastego roku życia, przez duchownego – w jakiegokolwiek sposób i za pomocą jakiegokolwiek urządzenia.

Z zastrzeżeniem prawa Kongregacji Nauki Wiary do uchylenia przedawnienia w indywidualnych przypadkach, przestępstwo przeciwko szóstemu przykazaniu, popełnione przez duchownego z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia, ulega przedawnieniu po upływie dwudziestu lat od dnia, w którym niepełnoletni ukończył osiemnasty rok życia.

Ponadto kan. 1395 Kodeksu Prawa Kanonicznego przewiduje sankcje karne dla duchownych także za inne czyny popełnione w sferze seksualności, nie podlegające specjalnym regulacjom.

Natomiast w rozumieniu prawa polskiego przestępstwo stanowi m.in. obcowanie seksualne z osobą małoletnią poniżej lat piętnastu (art. 200 § 1 kk), udostępnianie treści pornograficznych małoletniemu poniżej lat piętnastu (art. 200 § 3-5 kk), zgwałcenie osoby poniżej lat piętnastu (art. 197 § 3 ust. 2 kk), wykorzystanie seksualne osoby upośledzonej umysłowo (art. 198 kk), wytwarzanie, rozpowszechnianie i posiadanie treści pornograficznych z udziałem małoletniego poniżej lat piętnastu (art. 202 § 3-4c kk), nawiązywanie przy pomocy sieci teleinformatycznych kontaktu z małoletnim poniżej lat piętnastu w celu wykorzystania seksualnego (art. 200a kk), a także nadużycie stosunku zależności lub zaufania wobec małoletniego albo w zamian za udzielenie lub obietnicę korzyści majątkowej lub osobistej wobec małoletniego w celu wykorzystania seksualnego (art. 199 kk). Przestępstwa tego typu ścigane są na wniosek osoby pokrzywdzonej bądź z urzędu i ulegają przedawnieniu nie wcześniej niż po ukończeniu przez ofiarę 30 roku życia.

Na podstawie art. 240 kk, każdy mając wiarygodną wiadomość o usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego, określonego w art. 197 § 3 lub 4 kk, art. 198 kk, art. 200 kk ma obowiązek zawiadomienia organów ścigania. Niewypełnienie takiego obowiązku jest zagrożone karą pozbawienia wolności do lat trzech.

Zgodnie z art. 16 Motu Proprio „Sacramentorum sanctitatis tutela”, do zadań ordynariusza (kan. 1717 KPK) lub hierarchy (kan. 1468 KKKW)

należy przeprowadzenie wstępnego dochodzenia kanonicznego, którego celem jest potwierdzenie prawdopodobieństwa zaistnienia przestępstwa, czyli zasadności oskarżenia, a w przypadku uzyskania takiego potwierdzenia przekazanie dokumentacji Stolicy Apostolskiej.

W celu przyjęcia z pomocą osobom, mającym prowadzić wstępne dochodzenie kanoniczne, Konferencja Episkopatu Polski wydała 20 czerwca 2009 roku Wytyczne, które – po uwzględnieniu doświadczeń Kościoła powszechnego z ostatnich kilku lat, a szczególnie Wytycznych Prefekta Kongregacji Nauki Wiary z dnia 16 maja 2011 roku – niniejszym dokumentem zostają na nowo ogłoszone jako obowiązujące w Kościele katolickim w Polsce.

1. Celem wstępnego dochodzenia kanonicznego jest zbadanie faktów i okoliczności oraz poczytalności domniemanego sprawcy czynu przeciwko szóstemu przykazaniu wobec osób niepełnoletnich poniżej osiemnastego roku życia, a także poznanie i formalne opisanie prawdy, przygotowanie właściwej dokumentacji oraz uniemożliwienie ewentualnej kontynuacji przestępstwa (jeżeli zostałyby uprawdopodobnione) i ułatwienie naprawienia zła.

2. Kompetentnym do przyjęcia i prowadzenia sprawy jest właściwy przełożony kościelny, który – zapoznawszy się osobiście ze sprawą – powinien powierzyć jej prowadzenie odpowiedniemu kapłanowi lub powołanej przez siebie komisji. Osoba oskarżająca może zgłosić się zarówno do przełożonego osoby oskarżanej, jak i – jeśli zachodzi ku temu odpowiednia racja (np. odległość) – do biskupa diecezjalnego swego miejsca zamieszkania. W takiej sytuacji biskup diecezjalny miejsca zamieszkania podejmie stałą współpracę z przełożonym osoby oskarżanej, którego kompetencje pozostają nienaruszone.

3. Ofiarę seksualnego wykorzystania, jak i jej bliskich, należy otoczyć właściwą troską duszpasterską, zapewniając poczucie bezpieczeństwa, wolę życzliwego wysłuchania i przyjęcia prawdy, ułatwienie – jeśli jest taka potrzeba – uzyskania specjalistycznej pomocy duchowej i psychologicznej, w przekonaniu, że osoba ta, ujawniając swoje cierpienie, również pomaga Kościołowi w uzdrowieniu naruszonego ładu moralnego. Przełożony kościelny powinien okazywać gotowość udzielenia pomocy duchowej i psychologicznej, o czym mowa w Aneksie nr 1 do niniejszego dokumentu nt. pomocy ofiarom.

4. Osobie oskarżającej należy wyraźnie przypomnieć o jej obowiązku złożenia doniesienia do organów ścigania, zgodnie z wszystkimi przepisami prawa polskiego. Jeśli osoba oskarżająca tego jeszcze nie uczyniła, obowiązek ciąży także na przyjmującym zgłoszenie.

5. Pierwszą informację na temat zarzucanego duchownemu czynu należy dokładnie zweryfikować z zachowaniem tajności. Otrzymywane w tego rodzaju sprawie listy, także korespondencja elektroniczna, a szczególnie informacje telefoniczne itp., powinny stanowić jednak podstawę do zaproszenia osoby oskarżającej na bezpośrednią rozmowę, z uwzględnieniem, czy w danej sprawie toczy się postępowanie przed organami państwowymi. Szczegółowe zasady prowadzenia rozmów umieszczone są w Aneksie nr 2 do niniejszego dokumentu nt. procedury postępowania.

6. Na podstawie tak otrzymanej i zweryfikowanej informacji właściwy przełożony rozstrzyga, czy rozpocząć natychmiast wstępne dochodzenie kanoniczne. Jeśli decyduje o rozpoczęciu wstępnego dochodzenia kanonicznego zleca jego przeprowadzenie odpowiedniemu kapłanowi lub komisji (kan. 1717 KPK).

7. Jeśli ujawnione fakty dotyczyłyby bieżących wydarzeń i wydawały się prawdopodobne, ordynariusz ma prawo do nakazania tego, co jest postanowione w kan. 1722 Kodeksu Prawa Kanonicznego. Jeżeli natomiast ujawnione fakty dotyczyłyby niedalekiej przeszłości i wydawałyby się prawdopodobne, lecz obecnie nie ma bezpośredniego zagrożenia, przełożony rozstrzyga czy zastosować wobec duchownego środki zapobiegawcze czy odsunąć go od pracy z dziećmi i młodzieżą do czasu wyjaśnienia sprawy. Jeśli chodzi o oskarżenia o czyny sprzed wielu lat zasada ta powinna być stosowana z zachowaniem odpowiedniej słuszności. W przypadkach tych przełożony powinien zachęcić duchownego do wyrażenia uprzedniej, wyraźnej, świadomej i wolnej zgody na poddanie się specjalistycznej diagnozie, czy też, jeśli byłoby to konieczne, także terapii. Do czasu wyjaśnienia zarzutów duchowny nie może być dopuszczony do posługi ani nie może zostać przeniesiony do pracy w innej diecezji.

8. Gdyby oskarżenie zostało wniesione przeciwko zmarłemu duchownemu, nie należy wszczynać dochodzenia kanonicznego, chyba że zasadnym wydałoby się wyjaśnienie sprawy dla dobra Kościoła. Osobę wnoszącą oskarżenie należy powiadomić o tych okolicznościach.

9. Oskarżony duchowny aż do momentu udowodnienia mu winy korzysta z domniemania niewinności. W żadnym wypadku nie może być pozbawiony prawa do obrony. Należy mu również ułatwić uzyskanie pomocy psychologicznej i prawnej. Gdyby podejrzenia nie zostały potwierdzone, powinno się uczynić wszystko, aby zostało przywrócone jego dobre imię, które ucierpiało na skutek bezpodstawnego oskarżenia.

10. Zwyczajnym sposobem działania w trakcie wstępnego dochodzenia kanonicznego jest gromadzenie informacji poprzez przesłuchania, zebranie dokumentów, w tym opinii lekarskich i psychologicznych, itp., o czym szczegółowo mówi Aneks nr 2 do niniejszego dokumentu.

11. Po stwierdzeniu wiarygodności oskarżenia właściwy przełożony przekazuje sprawę Kongregacji Nauki Wiary.

12. Za każdym razem, kiedy ordynariusz otrzymuje wiadomość, przynajmniej prawdopodobną, o przestępstwie, przeprowadza dochodzenie wstępne, a następnie, powiadamia o tym Kongregację Nauki Wiary. Kongregacja, jeśli nie zastrzega sobie sprawy z powodu szczególnych okoliczności, poleca ordynariuszowi dalsze postępowanie. Kompetentny przełożony jest zobowiązany poinformować Kongregację także, jeśli z przeprowadzonego dochodzenia wynikałoby, że w oskarżeniu nie istnieje „fumus delicti”. Jeżeli oskarżenia nie znalazły potwierdzenia we wstępnym dochodzeniu kanonicznym, i zostało to potwierdzone przez Kongregację, należy fakt ten stwierdzić na piśmie i zamknąć sprawę, akta natomiast złożyć w tajnym archiwum kurii (kan. 1719 KPK).

13. Wstępne dochodzenie kanoniczne jednoznacznie odróżnia się od postępowania prowadzonego według prawa polskiego. W przypadku gdy toczy się postępowanie prowadzone przez organy państwowe, wstępne dochodzenie kanoniczne winno być prowadzone w zakresie, w jakim to będzie możliwe z uwagi na ograniczenia prawne, wynikające z postępowania organów państwowych.

14. Odpowiedzialność karną oraz cywilną za tego rodzaju przestępstwa ponosi sprawca jako osoba fizyczna.

15. Przełożony kościelny ma obowiązek zapoznania się z rozstrzygnięciami organów państwowych i uwzględnić je w swoich decyzjach.

16. Wszelka dokumentacja wstępnego dochodzenia kanonicznego z zasady przeznaczona jedynie do wewnętrznego użytku Kościoła. Przełożony winien jednak rozważyć, czy dokumentacja ta stanowi podstawę

do złożenia odrębnego doniesienia do właściwych organów państwowych, zgodnie z prawem polskim, o ile z treści zgłoszenia nie wynika, że doszło do popełnienia czynu zabronionego opisanego w innych przepisach niż art. 197 § 3 lub 4 kk, art. 198 kk, art. 200 kk, a zawartych w rozdziale XXV tegoż Kodeksu.

17. Mając na uwadze przepisy prawa polskiego, dotyczące złożenia zawiadomienia o przestępstwie organom ścigania, jego treścią nie mogą być w żadnym wypadku wiadomości uzyskanie z sakramentalnego forum wewnętrznego (tajemnica spowiedzi). Analogicznie należy traktować wiedzę uzyskaną w ramach kierownictwa duchowego.

18. W sposób analogiczny, *mutatis mutandis*, należy postępować w przypadkach nadużyć przeciwko szóstemu przykazaniu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia popełnionych przez osoby konsekrowane lub innych świeckich, działających w strukturach Kościoła.

19. W celu zapobiegania nadużyciom, o których mówi ten dokument, należy zadbać o właściwą formację duchownych i kandydatów do stanu duchownego, o czym szerzej mówi Aneks nr 3 do niniejszego dokumentu nt. zasad formacji i profilaktyki tych osób.

Powyższy tekst, przyjęty na mocy uchwały nr 13/366/2014 Konferencji Episkopatu Polski z dnia 8 października 2014 r., został znowelizowany na mocy uchwały nr 5/376/2017 Konferencji Episkopatu Polski z dnia 6 czerwca 2017 r.

Aneks nr 1 Pomoc ofiarom

Troska o ofiary nadużyć seksualnych to podstawowy akt sprawiedliwości ze strony wspólnoty Kościoła, odczuwającej ból i wstyd z powodu krzywdy wyrządzonej dzieciom i młodzieży.

Art. 1

Przełożony kościelny, którym jest odpowiednio biskup diecezjalny lub wyższy przełożony zakonny, w związku z uzyskaniem informacji o przypadku nadużycia seksualnego wobec niepełnoletniego, zobowiązany jest do:

1. udzielenia pomocy duchowej i psychologicznej ofierze nadużycia seksualnego, a w razie potrzeby także konsultacji prawnej;
2. podjęcia działań zmierzających do uniemożliwienia ewentualnej kontynuacji przestępstwa i zapewnienia ofierze poczucia bezpieczeństwa;
3. podjęcia działań mających na celu uzdrowienie zaufania i przywrócenie właściwego klimatu dla kontynuacji pracy duszpasterskiej we wspólnocie kościelnej, zranionej niegodnym postępowaniem osoby duchowej.

Art. 2

Duszpasterze winni być gotowi do podejmowania rozmów i spotkań z wiernymi, zwłaszcza w pierwszym okresie po ujawnieniu nadużycia seksualnego, jakie miało miejsce w ich wspólnotach. W sposób szczególny troską duszpasterską należy objąć dzieci i młodzież.

Art. 3

1. Przełożony kościelny realizuje obowiązek udzielenia pomocy duchowej i psychologicznej oraz konsultacji prawnej ofierze nadużycia seksualnego, działając przez osobę lub komisję, o której mowa w art. 5 ust. 1 Aneksu nr 2. Procedura postępowania.
2. Ofierze należy się informacja, że jej podstawowym prawem jest złożenie doniesienia do organów ścigania, o czym szczegółowo w art. 5 ust. 2 Aneksu nr 2. Procedura postępowania.
3. Postępowanie względem ofiary nadużycia seksualnego ze strony osób działających w imieniu przełożonego kościelnego powinno być zawsze inspirowane poczuciem sprawiedliwości oraz troską o dobro ofiary i o wspólnotę kościelną.

Art. 4

1. Pomoc ofierze nadużycia seksualnego i jej bliskim rozpoczyna się od przyjęcia zgłoszenia o popełnieniu przez duchownego czynu przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia.
2. Osoba lub komisja, o której mowa w art. 5 ust. 1 Aneksu nr 2. Procedura postępowania, wskazana do przeprowadzenia rozmowy lub rozmów z osobą albo osobami zgłaszającymi nadużycie seksualne, ma zapewnić maksymalne poczucie bezpieczeństwa, okazać wolę życzliwego

wysłuchania i przyjęcia prawdy oraz upewnić w przekonaniu, że osoby, ujawniając swoje cierpienie, pomagają też Kościołowi w przywróceniu naruszonego ładu moralnego.

Art. 5

1. Ofierze nadużycia seksualnego, którą jest osoba niepełnoletnia poniżej osiemnastego roku życia pomoc duchowa i psychologiczna powinna być udzielana w ścisłej współpracy z rodzicami (opiekunami prawnymi), a w przypadku ofiary poniżej 15 roku życia za wyraźną ich zgodą.
2. Ofiary nadużyć, zarówno małoletnie, jak i dorosłe, mają prawo do tego, by przy czynnościach wyjaśniających i procesowych towarzyszyła wybrana przez nich osoba zaufana.
3. Mają także prawo do informacji, jakie środki zapobiegawcze zostały podjęte w odniesieniu do osoby oskarżanej o nadużycia.

Art. 6

Pomoc duchowa i psychologiczna powinna obejmować także osoby z najbliższego otoczenia ofiary nadużycia seksualnego, w szczególności członków rodziny. Ich też należy poinformować, w jaki sposób mogą skorzystać z pomocy duchowej i psychologicznej.

Art. 7

Proponując pomoc psychologiczną, przełożony kościelny może sięgać do specjalistów także spoza struktur związanych z Kościołem katolickim.

*Powyższy tekst został przyjęty
podczas 366. Zebrania Plenarnego KEP,
które odbyło się w Warszawie w dniach 7-8 października 2014 r.*

Aneks nr 2 **Procedura postępowania**

Wszelkie działania podejmowane przez przełożonego kościelnego, w związku z uzyskaniem informacji o przypadkach nadużycia seksualnego wobec osoby niepełnoletniej poniżej osiemnastego roku życia, mające na

celu zabezpieczenie dobra wspólnego wiernych i dochodzenie do poznania prawdy – powinny odzwierciedlać kodeksową zasadę: *salus animarum suprema lex*.

Ofiarę nadużycia seksualnego należy otoczyć opieką, zgodnie z postanowieniami Aneksu nr 1. Pomoc ofierze.

Oskarżonemu o popełnienie czynu przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia przysługuje fundamentalne prawo do obrony, z zachowaniem zasady domniemania niewinności, aż do czasu udowodnienia winy.

Art. 1

W przypadku, kiedy przełożony kościelny, którym jest odpowiednio biskup diecezjalny lub wyższy przełożony zakonny, otrzyma przynajmniej prawdopodobną wiadomość o popełnieniu przez duchownego czynu przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia, zobowiązany jest do wszczęcia wstępnego dochodzenia kanonicznego;

Art. 1 a

1. W przypadku gdy z treści zgłoszenia wynika możliwość popełnienia czynu zabronionego, opisanego w art. 197 § 3 lub 4 kk, art. 198 kk, art. 200 kk, a doniesienie można uznać za wiarygodne, przełożony kościelny zawiadamia za pośrednictwem wyznaczonego pełnomocnika właściwy organ powołany do ścigania przestępstw. Nie ma takiego obowiązku, jeśli przełożony kościelny posiada wiedzę, że organy ścigania zostały powiadomione o czynie zabronionym.

Pełnomocnik niezwłocznie dokonuje zawiadomienia organów ścigania w formie pisemnej, podając:

- 1) dane domniemanego sprawcy;
 - 2) ogólny opis czynu zabronionego;
 - 3) imię i nazwisko domniemanego pokrzywdzonego;
 - 4) dane osoby, od której uzyskano informacje.
2. Pełnomocnik winien uzyskać urzędowe potwierdzenie dokonania zawiadomienia.
3. Jeżeli z treści lub charakteru zgłoszenia wynika w sposób ewidentny, że jest ono niewiarygodne, zawiadomienia organów ścigania należy dokonać niezwłocznie po tym, gdy ewentualnie podjęte wstępne

dochodzenie kanoniczne potwierdziło prawdopodobieństwo popełnienia czynu zabronionego, o którym mowa w art. 197 § 3 lub 4 kk, art. 198 kk, art. 200 kk.

Art. 2

Czynności i działania podejmowane przez przełożonego kościelnego wobec podejrzanego duchownego mogą obejmować:

- 1) odsunięcie od obowiązków wynikających z powierzonych urzędów, posług lub zadań celem uniemożliwienia ewentualnej kontynuacji przestępstwa;
- 2) zapewnienie odpowiedniej opieki psychologiczno-terapeutycznej;
- 3) wskazanie miejsca przebywania i zapewnienie niezbędnych środków materialnych do życia.

Art. 3

Celem wstępnego dochodzenia kanonicznego jest:

- 1) zbadanie faktów i okoliczności;
- 2) sporządzenie dokumentacji.

Art. 4

Wstępne dochodzenie kanoniczne obejmuje:

- 1) przyjęcie zgłoszenia;
- 2) procedurę związaną z badaniem faktów, okoliczności i zbieraniem dowodów;
- 3) procedurę związaną z gromadzeniem dokumentacji.

Art. 5

1. Przełożony kościelny wskazuje odpowiednią osobę lub komisję uprawnioną do przyjęcia zgłoszenia.
2. Przyjmujący zgłoszenie, po życzliwym wysłuchaniu osoby skarżącej, zachowując postanowienia Aneksu nr 1. Pomoc ofierze, winien:
 - 1) zapytać osobę skarżącą, czy zawiadomiła organy ścigania o czynie zabronionym, o którym mowa w art. 197 § 3 i 4, 198 i 200 kk. Odpowiedź powinna być złożona w formie pisemnej i zawierać podpis osoby skarżącej. W przypadku odmowy złożenia podpisu, należy sporządzić notatkę służbową;

- 2) poinformować osobę skarżącą, w przypadku gdy takie zgłoszenie nie zostało dokonane, o obowiązku złożenia zawiadomienia do organów ścigania; należy również poinformować osobę skarżącą, że władza kościelna dokona takiego zawiadomienia, o ile organy ścigania nie mają jeszcze wiedzy o czynie zabronionym;
 - 3) wyjaśnić, że postępowanie kanoniczne ma charakter wewnętrzkościelny.
3. Osoba składająca zgłoszenie, po uzyskaniu informacji, o których mowa w ust. 2, powinna sformułować zgłoszenie na piśmie. Jeżeli tego nie uczyni, podstawą do podjęcia dalszych czynności staje się protokół z odbytej rozmowy, podpisany w miarę możliwości przez wszystkich jej uczestników.
 4. W przypadku, gdy zgłoszenie dotyczy osoby poniżej 15 roku życia, osoba pokrzywdzona może być przesłuchiwana tylko za zgodą rodziców i w obecności psychologa. Jeżeli zaś zgłoszenie odnosi się do osoby pomiędzy 15 a 18 rokiem życia, osoba pokrzywdzona powinna być przesłuchiwana w obecności psychologa.
 5. Po rozmowie, o której w ust. 4, do podjęcia kolejnych czynności potrzebna jest opinia biegłego psychologa.
6. *Skreślony*

Art. 6

W celu uzyskania niezbędnych informacji, dotyczących domniemanego przestępstwa, przełożony kościelny, działając poprzez osobę lub komisję, o których mowa w art. 5 ust. 1, powinien podjąć niezbędne czynności, zmierzające do zbadania okoliczności i zebrania dowodów. Mogą nimi być:

- 1) wezwanie duchownego i przesłuchanie go w siedzibie kurii;
- 2) przesłuchanie osób posiadających wiedzę na temat domniemanego przestępstwa;
- 3) przeprowadzenie wizji lokalnej.

Art. 7

1. W celu przeprowadzenia procedury kanonicznej niezbędne jest zgromadzenie i opracowanie następujących dokumentów:
 - 1) sformułowanego na piśmie zgłoszenia lub protokołu, o którym mowa w art. 5 ust. 3;
 - 2) protokołu odbytej rozmowy, o którym mowa w art. 5 ust. 4;

- 3) protokołu przeprowadzonej rozmowy z duchownym;
 - 4) protokołu przeprowadzonej wizji lokalnej;
 - 5) protokołów rozmów z osobami posiadającymi wiedzę na ten temat;
 - 6) opinii biegłego;
 - 7) wszelkich innych dokumentów, zarówno publicznych, jak i prywatnych, które wydają się pożyteczne do rozpoznania sprawy.
2. Dokumenty opracowane na okoliczność prowadzonej procedury kanonicznej należy przechowywać w archiwum tajnym kurii biskupiej.

Art. 8

1. Po zakończeniu wstępnego dochodzenia kanonicznego, w którego wyniku stwierdzono wiarygodność zgłoszenia, o którym mowa w art. 5 ust. 3, przełożony kościelny przekazuje sprawę do Kongregacji Nauki Wiary.
2. Po zakończeniu wstępnego dochodzenia kanonicznego, w którego wyniku nie stwierdzono wiarygodności zgłoszenia, o którym mowa w art. 5 ust. 3, przełożony kościelny zobowiązany jest przywrócić niesłusznie podejrzanego duchownego w obowiązkach i czynnościach, w których został zawieszony i uczynić wszystko, aby przywrócić mu utracone dobre imię.

Art. 9

W przypadku zatrzymania lub podjęcia przez sąd decyzji o zastosowaniu wobec duchownego tymczasowego aresztowania lub innego środka zapobiegawczego, w związku z postawieniem zarzutu popełnienia czynu opisanego w rozdziale XXV Kodeksu karnego – przełożony kościelny powinien powiadomić o tym fakcie Sekretarza Generalnego Konferencji Episkopatu Polski.

Art. 10

We wszystkich przypadkach informacji dla mediów udziela wyłącznie rzecznik prasowy lub inna osoba wyznaczona przez przełożonego kościelnego.

Powyższy tekst, przyjęty na mocy uchwały nr 13/366/2014 Konferencji Episkopatu Polski z dnia 8 października 2014 r., został znowelizowany na mocy uchwały nr 5/376/2017 Konferencji Episkopatu Polski z dnia 6 czerwca 2017 r.

Aneks nr 3

Zasady formacji i profilaktyki

Fundamentem formacji do kapłaństwa lub życia zakonnego jest budowanie osobistej relacji z Bogiem. W formacji nie może zabraknąć właściwego traktowania i przeżywania sfery seksualnej oraz umiejętnego przygotowania do życia w czystości i celibacie. Niezbędna jest współpraca kandydata z kierownikiem duchowym, spowiednikiem i przełożonymi. Szczególnym zadaniem formatorów jest ukazywanie, przy pomocy różnorodnych form i środków, pozytywnego wymiaru sfery seksualnej, niezbędnego w dojrzałym budowaniu relacji międzyludzkich. Kształtowanie właściwej tożsamości seksualnej powinno dokonywać się przez świadomą akceptację tej sfery i ukierunkowanie jej na głębszą integrację ze sferą emocjonalną i duchową. W przekazie formatorów powinno akcentować się wartości życia w czystości i celibacie jako radosnego daru z siebie, składanego Bogu i ludziom.

I. Zasady formacji

Art. 1

Przed dopuszczeniem kandydata do święceń lub profesji zakonnej, przełożeni są zobowiązani do zbadania zdatności kandydata, zawsze z poszanowaniem prywatności osoby.

Art. 2

1. Droga rozeznania ewentualnych trudności w sferze seksualnej powinna rozpoczynać się w momencie przyjmowania kandydata do seminarium lub zakonu.
2. Zgłaszający się kandydat do seminarium lub zakonu powinien przejść stosowne badanie psychologiczne oraz pogłębiony wywiad, który pozwoli formatorom zorientować się co do poziomu dojrzałości seksualnej oraz występowania ewentualnych zaburzeń. Badania takie powinien przeprowadzić psycholog respektujący antropologię chrześcijańską.
3. W celu dokonania właściwej oceny osobowości kandydata biegły powinien przeprowadzić badanie zarówno w formie wywiadu, jak i poprzez test, zawsze za uprzednią, wyraźną, świadomą i dobrowolną zgodą kandydata.

4. Tematyka dojrzałości w sferze seksualnej kandydata do kapłaństwa lub życia zakonnego powinna znaleźć swoje miejsce w rozmowach prowadzonych przez formatorów, zwłaszcza ojców duchownych, którzy uczestniczą w procesie przyjmowania kandydatów do seminarium lub zakonu. Ojcowie duchowni i spowiednicy nie mogą wyrażać swojej opinii o kandydacie na forum zewnętrznym.
5. W przypadku występowania u kandydata do kapłaństwa lub życia zakonnego wyraźnych braków w dojrzałości seksualnej, zadaniem przełożonych jest rozpoznanie i ocena występujących trudności.
6. Do seminarium duchownego lub instytutu zakonnego nie należy przyjmować kandydata, u którego stwierdzono występowanie zaburzeń w sferze seksualnej, w tym głęboko zakorzenionej orientacji homoseksualnej.

Art. 3

1. Przedmiotem wykładów i konferencji dla przygotowujących się do kapłaństwa lub życia zakonnego powinna być tematyka związana z kształtowaniem dojrzałej seksualności. Należy ją uwzględnić również w kierownictwie duchowym oraz w innych działaniach służących rozwojowi życia duchowego.
2. Kandydaci do kapłaństwa lub życia zakonnego powinni otrzymać konieczną wiedzę w zakresie odpowiedzialności, na forum kościelnym i państwowym, za przestępstwa przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu, w szczególności popełnione z osobami niepełnoletnimi, a także w zakresie obowiązujących procedur przewidzianych w prawie powszechnym i w prawie lokalnym w odniesieniu do kontaktu z ofiarami nadużyć seksualnych, popełnionych przez duchownych.

Art. 4

1. Skuteczna prewencja w zakresie popełniania przestępstw seksualnych przez osoby duchowne swym zasięgiem powinna obejmować grupę formatorów.
2. Ewentualne nadużycia, nawet najmniejsze, w sferze seksualnej popełnione przez formatorów seminaryjnych lub zakonnych winny skłaniać ich przełożonych do szybkiej interwencji, łącznie, gdy zachodzi tego potrzeba, z odsunięciem od pełnienia funkcji.

Art. 5

1. Duszpasterze pracujący z dziećmi i młodzieżą powinni być przeszkoleni do profesjonalnego kontaktu z tymi grupami.
2. W ramach konferencji i spotkań dla księży i osób konsekrowanych katechizujących powinno się ich uwrażliwiać na wszelkiego rodzaju nadużycia seksualne, które mogą być popełnione w stosunku do niepełnoletnich.

II. Zasady profilaktyki

Art. 6

1. Prewencja nadużyć seksualnych wobec niepełnoletnich stanowi integralną część zaangażowania Kościoła w pracę z dziećmi i z młodzieżą.
2. Prewencja ma na celu wyeliminowanie ryzyka nadużyć seksualnych w ścisłym tego słowa znaczeniu; ma pomóc uniknąć psychicznych i fizycznych przekroczeń granic intymności oraz przyczynić się do promocji ochrony dzieci i młodzieży przed różnymi formami przemocy i wykorzystania również poza środowiskiem kościelnym.

*Powyższy tekst został przyjęty
podczas 366. Zebrania Plenarnego KEP,
które odbyło się w Warszawie w dniach 7-8 października 2014 r.*

LIST PREZYDIUM KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI Z OKAZJI 75. ROCZNICY ŚMIERCI ŚW. S. TERESY BENEDYKTY OD KRZYŻA (EDYTY STEIN)

Drodzy Bracia i Siostry!

75 lat temu, 9 sierpnia 1942 roku, w niemieckim obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau przeszła z tego świata do Ojca bogatego w miłosierdzie (por. Ef 2, 4) siostra Teresa Benedykta od Krzyża, karmelitanka, w świecie Edyta Stein. Przeszła do Boga w całkowitym ogołoceniu, zamordowana w komorze gazowej, wraz z innymi Żydami, którzy zostali przywiezieni do Auschwitz w specjalnym transporcie z obozu przejściowego w Drente-Westerbork w Holandii. W ten sposób dopełniły się słowa, które Edyta Stein skierowała do swojej siostry Róży w momencie aresztowania ich przez gestapo w klasztorze karmelitanek bosych w holenderskim Echt: „Chodź, idziemy za nasz naród!”. „Zrozumiała wówczas – pisał w 1999 roku Jan Paweł II – że dokonując systematycznej zagłady Żydów, nałożono na barki jej narodu krzyż Chrystusa, przyjęła zatem jako swój osobisty udział w nim deportację i śmierć w otoczonym ponurą sławą obozie Oświęcimiu-Brzezince. Jej krzyk łączy się z krzykiem wszystkich ofiar tej straszliwej tragedii, ale zarazem jest zjednoczony z krzykiem Chrystusa, który nadał ludzkiemu cierpieniu tajemniczą i trwałą owocność”. Poprzez swe całkowite ogołocenie i śmierć w komorze gazowej Edyta Stein – s. Teresa Benedykta od Krzyża – złączyła się z kenozą, czyli wyniszczeniem się Jezusa Chrystusa Syna Bożego (por. Flp 2, 6-11). Równocześnie jej „Wiedza Krzyża” (taki tytuł nosiło jej ostatnie, pisane już w Echt, niedokończone dzieło) osiągnęła swój szczyt.

Na ten całkowicie osobisty szczyt Golgoty Edyta Stein wchodziła przez długie lata swego życia. Jej droga ku Chrystusowi zaczęła się w czasie dorastania, kiedy odstąpiła od judaistycznej wiary, w której się wychowywała i którą z największą pobożnością pielęgnowała jej matka, Augusta z domu Courant. Od tej chwili Edyta Stein zaczęła uważać się za ateistkę. Podczas swoich studiów – najpierw na uniwersytecie wrocławskim, a następnie, pod kierunkiem Edmunda Husserla, znakomitego filozofa na uniwersytetach w Getyndze i Fryburgu Bryzgowijskim – z ogromną konsekwencją i uporem szukała jednak prawdy o człowieku i sensie jego życia.

Początkowo nie wiedziała, że za tymi poszukiwaniami kryje się jej poszukiwanie Boga. Po latach napisała, że „Bóg jest Prawdą. Kto szuka Prawdy, szuka Boga, choćby o tym nie wiedział”.

Dociekania filozoficzne doprowadziły ją do wniosku, iż nie można lekceważyć możliwości Jego istnienia. W przekonaniu tym Edytę Stein utwierdzały wydarzenia dotyczące bliskich jej osób. Były to najpierw nieoczekiwane przejścia na chrześcijańską wiarę osób znanych jej z czasu wspólnych studiów, które wcześniej głosiły pogląd, jakoby brak wiary w Boga był szczególnie doniosłym przejawem ich intelektualnej dojrzałości i niezależności. W tym samym mniej więcej czasie ogromne zdumienie wzbudziła w niej postawa Pauliny Reinach, żony wybitnego myśliciela i nauczyciela akademickiego Adolfa Reinacha. Kiedy w 1917 roku zginął on w okopach pierwszej wojny światowej, Paulina bynajmniej nie pogrzyżała się w rozpacz po stracie ukochanego męża, ale zachowała wewnętrzny pokój, wynikający z chrześcijańskiej nadziei. „Było to moje pierwsze zetknięcie się z krzyżem i jego boską mocą, jakiej udziela on tym, którzy go niosą. Po raz pierwszy widziałam naocznie zrodzony ze zbawczego cierpienia Chrystusa Kościół i jego zwycięstwo nad ościeniem śmierci. Był to moment, w którym moja niewiara załamała się, judaizm zbladł, a Chrystus zajaśniał: Chrystus w tajemnicy krzyża” – wyznała po latach Edyta Stein. Ostateczny przełom w jej życiu nastąpił jesienią 1921 roku, kiedy przebywała w domu swojej przyjaciółki Jadwigi Conrad-Martius, również duchowo dojrzewającej do przyjęcia chrześcijaństwa. Pewnego wieczoru na chybił trafił sięgnęła po książkę znajdującą się w jej bibliotece. Była to autobiografia św. Teresy z Avila. Kiedy nad ranem Edyta Stein zakończyła jej lekturę, wypowiedziała tylko jedno zdanie: „Das ist die Wahrheit!” – „To jest prawda!”. Kilka miesięcy później, 1 stycznia 1922 roku, przyjęła chrzest w Kościele katolickim.

Dalsze jej życie – oryginalnego myśliciela, autorki wielu znakomych dzieł filozoficznych, nauczycielki w liceum i seminarium nauczycielskim w Spirze oraz wykładowcy akademickiego w Instytucie Pedagogiki Naukowej w Monasterze – służyło „umacnianiu braci w wierze” (por. Łk 22, 32). Było to w czasie, kiedy – po pierwszej wojnie światowej – w Europie coraz bardziej zaznaczał się kryzys wartości i związany z nim duchowy chaos, prowadzący do skrajnych postaw ideologicznych, zwłaszcza komunistycznych i nazistowskich. W swych licznych artykułach i konferencjach Edyta

Stein ukazywała transcendentny wymiar osoby ludzkiej. Z ogromnym zaangażowaniem głosiła prawdę o wyrastającej ze stwórczej woli Boga roli i powołaniu kobiety do małżeństwa i macierzyństwa. Im bardziej ówczesny świat odchodził od Boga, tym bardziej zbliżała się ona do Niego. Momentem przełomowym w jej duchowym dojrzewaniu stał się rok 1933. W styczniu tego roku Adolf Hitler doszedł do władzy w Niemczech, a jesienią wstąpiła ona do klasztoru sióstr karmelitanek w Kolonii. Wobec nasilających się prześladowań Żydów i obaw przed aresztowaniem, w noc sylwestrową 1938 roku schroniła się w klasztorze w Echt, w Holandii. Od-tąd – pogrążona w modlitwie za świat, który przeżywał tragedię drugiej wojny światowej, i za swój naród, który przez niemieckich nazistów został skazany na całkowitą eksterminację – coraz bardziej świadomie zawierzała się Bogu. Ostatnie tygodnie i dni jej życia stały się cichym, a równocześnie dostrzegalnym przez innych jej osobistym potwierdzeniem tego, co zawarła w dziele „Wiedza Krzyża”. Stawała się tym, kim chciała być, wstępując do zakonu: „błogosławioną przez Krzyż”.

Śmierć Edyty Stein w Auschwitz-Birkenau nastąpiła niemal dokładnie rok po śmierci o. Maksymiliana Marii Kolbego, który został tam zamordowany przez nazistów w dniu 14 sierpnia 1941 roku w bunkrze głodowym. Wynosząc Edytę Stein – s. Teresę Benedyktę od Krzyża – do chwały świętych Kościoła Jan Paweł II złączył jej męczeństwo z męczeństwem o. Maksymiliana. Na zakończenie uroczystości kanonizacyjnych na Placu św. Piotra w Rzymie w dniu 11 października 1998 roku Ojciec Święty powiedział bowiem: „Przypominam sobie, że w roku 1982, również w październiku, dane mi było na tym samym miejscu kanonizować Maksymilianą Marię Kolbego. Zawsze byłem przekonany, że to jest dwoje męczenników Oświęcimia, którzy razem z sobą prowadzą nas ku przyszłości: Maksymilian Maria Kolbe i Edyta Stein – święta Teresa Benedykta od Krzyża. Dzisiaj jestem świadom, że zamyka się jakiś cykl. Dziękuję Bogu za to i cieszę się, że w naszej Ojczyźnie kult tej świętej rośnie i rozszerza się”.

W 1999 roku Ojciec Święty Jan Paweł II ogłosił św. Teresę Benedyktę od Krzyża – obok św. Katarzyny ze Sieny i św. Brygidy Szwedzkiej – Patronką Europy. Z jednej strony pragnął on podkreślić prawdę, że bez historii świętych Kościoła nie można zrozumieć dziejów Europy. Z drugiej strony wskazywał na przykład świętych jako niezwykle ważną wskazówkę, jak należy żyć, aby nie zatracić nie tylko siebie, ale całego wielkiego

dziedzictwa europejskiej tożsamości i duchowej kultury. „Edyta Stein – pisał Papież – przenosi nas (...) w samo centrum naszego burzliwego stulecia, przypominając nadzieje, jakie z nim wiązano, ale ukazując też jego sprzeczności i klęski. (...) Wizerunek jej świętości pozostanie na zawsze związany z dramatem jej męczeńskiej śmierci, którą poniosła wraz z wieloma innymi. Trwa też jako zwiastowanie Ewangelii krzyża, z którym Edyta Stein tak bardzo pragnęła się utożsamić, że wpisała go nawet w swoje imię zakonne. Patrząc dziś na Teresę Benedyktę od Krzyża dostrzegamy w tym świadectwie niewinnej ofiary z jednej strony naśladowanie Baranka-Żertywy oraz protest przeciw wszelkim przejawom łamania podstawowych praw człowieka, z drugiej zaś – zadatek nowego zbliżenia między żydami a chrześcijanami. (...) Ogłosić dzisiaj św. Edytę Stein Współpatronką Europy znaczy wzniesić nad starym kontynentem sztandar szacunku, tolerancji i otwartości, wzywający wszystkich ludzi, aby się wzajemnie rozumieli i akceptowali, niezależnie od różnic etnicznych, kulturowych i religijnych, oraz by starali się budować społeczeństwo prawdziwie braterskie. Niechaj zatem wzrasta Europa, niech się rozwija jako Europa ducha, idąc śladem swoje najlepszej tradycji, której najwznioślejszym wyrazem jest właśnie świętość”.

Gdy obecnie przeżywamy 75. rocznicę śmierci św. s. Teresy Benedyktę od Krzyża – Edyty Stein – jesteśmy świadkami pewnego bardzo znaczącego procesu kulturowego. Polega on na wyraźnym i w pełni świadomym odchodzeniu od Europy rozumianej jako Europa ducha. Wbrew temu, do czego wzywał św. Jan Paweł II Wielki, Europa chce zapomnieć o swoich chrześcijańskich korzeniach i za wszelką cenę żyć tak, „jakby Boga nie było”. W konsekwencji po raz kolejny znajduje swe potwierdzenie słynne zdanie Fiodora Dostojewskiego: „Jeśli Boga nie ma, to wszystko wolno”. Głosi się bowiem prawo do eutanazji czy też prawo kobiet do zabijania własnych nienarodzonych jeszcze dzieci, podważa się instytucję małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny, promuje się ideologię gender. W świetle tych tendencji św. Edyta Stein jawi się dzisiaj jako jednoznaczny znak sprzeciwu. Jej życie pokazuje, jak wielki jest człowiek, który z wielką odwagą i uczciwością intelektualną szuka Boga, i jak tragiczny staje się świat, który Boga odrzuca.

Módlmy się więc do Najlepszego Ojca – za przyczyną św. Teresy Benedyktę od Krzyża (Edyty Stein) – o łaskę nawrócenia dla Europy i odwagę

powrotu do jej chrześcijańskich korzeni. Prośmy o siłę dla nas wszystkich, którzy Europę stanowimy, abyśmy na wzór jej świętej Patronki mieli odwagę świadczyć o tym, że jedynym źródłem błogosławieństwa dla wszystkich narodów jest Chrystus, który oddał za nas swe życie na krzyżu i który zmartwychwstał, dając nam nadzieję życia wiecznego.

Metropolita poznański, przewodniczący KEP abp Stanisław Gądecki

Metropolita krakowski, zastępca przewodniczącego KEP abp Marek Jędraszewski

Sekretarz generalny KEP bp Artur Miziński

KOMUNIKAT KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI

Drodzy Bracia i Siostry!

8 września 2017 r. przypada 300. rocznica koronacji Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej. Nałożenie papieskich koron na wizerunek Bogurodzicy dopełniło niejako ślubów złożonych przez króla Jana Kazimierza, który po obronie Jasnej Góry przed Szwedami, 1 kwietnia 1656 r. obrał Najświętszą Dziewicę Królową i Patronką Królestwa Polskiego.

Uroczystość koronacyjna w 1717 r. zjednoczyła na Jasnej Górze Polaków, stając się ogólnonarodową manifestacją wiary. Ten akt uznający Maryję za Królową Polski był punktem odniesienia w wielu, nierzadko trudnych momentach polskiej historii. Jasna Góra stała się Duchową Stolicą Polski i celem licznych pielgrzymek, a tym samym źródłem odnowy życia zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i społecznym.

Ojcowie Paulini wraz z Pasterzami Kościoła w Polsce, w Roku Jubileuszu koronacji Cudownego Obrazu, zapraszają do dziękczynienia Bogu za przymierze z Królową Polski. Główne obchody jubileuszowe odbędą się na Jasnej Górze 26 sierpnia 2017 r. w uroczystość Matki Bożej Częstochowskiej. Jubileusz 300-lecia koronacji posiada przede wszystkim wymiar duchowy, dlatego pragniemy zachęcić do włączenia się w „Żywą Koronę Maryi”. Inicjatywie tej przyświeca idea, aby osobiste życie kształtować według zasad Ewangelii, jako urzeczywistnienie oddania się Matce Bożej, którego wyrazem są złote korony na Jej skroni.

Bp Artur G. Miziński

*Sekretarz Generalny
Konferencji Episkopatu Polski*

Zakopane, dnia 6 czerwca 2017 r.

KOMUNIKAT Z SESJI RADY BISKUPÓW DIECEZJALNYCH

Sesja Rady Biskupów Diecezjalnych odbyła się na Jasnej Górze 25 sierpnia 2017 r., w wigilię Uroczystości Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej. Obradami kierował abp Stanisław Gądecki, Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski. Na początku obrad abp Salvatore Pennacchio, Nuncjusz Apostolski w Polsce, skierował swoje słowo do zebranych biskupów diecezjalnych.

1. W 300-lecie koronacji obrazu Matki Bożej, Królowej Polski biskupi przypominają, że Rzeczpospolita jest wspólnym dobrem, za które są odpowiedzialni wszyscy jej obywatele. Katechizm Kościoła Katolickiego wskazuje, że suwerenne, demokratyczne państwo prawa jest wielką wartością (por. KKK 1904). Jego budowanie domaga się nieustanego usprawniania i reformowania. Powinno dokonywać się to w duchu wzajemnego szacunku i dialogu wszystkich obywateli; w atmosferze życzliwości i odpowiedzialności; bez uprzedzeń i krzywdzących posądzeń oraz na fundamencie prawdy i powszechnie uznawanych i niewzruszonych zasad etycznych. Niech troska o naszą Ojczyznę mobilizuje wszystkich ludzi dobrej woli do zaangażowania, a wierzących także do gorliwej modlitwy.

2. Biskupi wyrażają współczucie i solidarność ze wszystkimi poszkodowanymi w wyniku nawałnic, jakie dotknęły ostatnio niektóre regiony naszego kraju. Jednocześnie dziękują za wszelką pomoc, która została im udzielona ze strony wielu osób i podmiotów życia państwowego, samorządowego i społecznego. Biskupi proszą o dalsze wsparcie osób dotkniętych kataklizmem oraz zachęcają do włączania się w działania Caritas.

3. Pasterze Kościoła katolickiego w Polsce kontynuują prace nad „Wytycznymi” odnośnie do duszpasterstwa małżeństw i rodzin. Korzystając z dotychczasowych bogatych doświadczeń duszpasterskich oraz wierni nauczaniu Kościoła, w duchu adhortacji papieża Franciszka „Amoris Laetitia”, pragną jak najskuteczniej odpowiedzieć na potrzeby i wyzwania, przed jakimi stoją dziś małżeństwa i rodziny. Biskupi polscy kolejny raz wyrażają wdzięczność i uznanie dla wszystkich, którym na sercu leży dobro i świętość małżeństwa i rodziny.

4. Z wielką nadzieją na skuteczne doprowadzenie do pozytywnego końca, biskupi diecezjalni przyjmują kolejną inicjatywę społeczną mającą

na celu prawną ochronę życia dzieci poczętych. Podpisy pod tym projektem obywatelskim będą zbierane przez wolontariuszy.

5. Biskupi diecezjalni po raz kolejny wyrażają swoje poparcie dla projektu ustawy, który został przedstawiony przez NSZZ Solidarność w sprawie ograniczenia handlu w niedzielę. Ufają, że inicjatywa tego związku zawodowego i znaczące poparcie społeczeństwa nie zostaną zlekceważone, a Parlament Rzeczypospolitej Polskiej przywróci narodowi polskiemu niedzielę jako wartość religijną, rodzinną, kulturową i społeczną.

6. W lipcu i sierpniu wiele pielgrzymek przybyło na Jasną Górę i do innych sanktuariów. Pasterze Kościoła katolickiego dziękują wszystkim pielgrzymom oraz pielgrzymom duchowym za świadectwo wiary i modlitwę.

Z Jasnej Góry – w przeddzień głównych uroczystości 300-lecia koronacji obrazu Matki Bożej Częstochowskiej – księża biskupi błogosławią umiłowanej Ojczyźnie oraz wszystkim rodakom w kraju i za granicą. Jednocześnie polecają Chrystusowi, Boskiemu Nauczycielowi, dzieci, młodzież, wychowawców i katechetów rozpoczynających niebawem rok szkolny.

*Podpisali: biskupi diecezjalni
zgromadzeni na Jasnej Górze*

*Wigilia Uroczystości Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej,
25 sierpnia 2017 r.*

**APEL PRZEWODNICZĄCEGO
ZESPOŁU KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI
DS. APOSTOLSTWA TRZEŻWOŚCI
NA SIERPIEŃ 2017 – MIESIĄC ABSTYNENCJI**

Siostry i Bracia w Chrystusie!

Zbliża się sierpień. Wielu z nas odpoczywa, zwiedza, szuka spokoju i wytchnienia od codziennych trudów. Rolnicy przeżywają czas najintensywniejszej pracy. Pielgrzymi wyruszają na drogi prowadzące ku Jasnej Górze. Przed nami ważne uroczystości maryjne i patriotyczne. Co roku właśnie w sierpniu prosimy wszystkich Polaków: podejmijcie dobrowolną abstynencję. Pokażcie, że potraficie odpoczywać i bawić się bez alkoholu.

Większość rodaków przyjmuje nasze coroczne apele z otwartym sercem. Niektórzy jednak irytują się, a nawet próbują te działania ośmieszać. Nie chcą przyjąć do wiadomości, że alkohol etylowy zarówno w mocnych napojach, jak i w słabszych, takich jak piwo, ma moc zabierać życie nie tylko pojedynczych osób, ale unicestwiać całe narody. Stwierdzenie, że w Polsce „starsi toną w morzu wódki, a dzieci i młodzież w morzu piwa”, jest w pełni adekwatne do rzeczywistości. A przecież alkohol jest czwartym pod względem siły działania narkotykiem! Ogromnym skandalem jest wielka dostępność fizyczna i ekonomiczna alkoholu oraz jego reklama. W konsekwencji, w Polsce wciąż wzrasta spożycie alkoholu. Wielu Polaków uważa, że alkohol jest takim samym produktem spożywczym jak każdy inny i jego sprzedaż nie wymaga specjalnych ograniczeń. Z takimi poglądami stajemy się jednym z najbardziej proalkoholowych społeczeństw w Europie. Ponad 2 tysiące godzin reklam alkoholu rocznie robi swoje. Przyzwolenie na nadmierne spożywanie alkoholu, towarzyski przymus picia i alkoholowa mentalność, to najpoważniejsze problemy, z którymi nasz Naród musi odważnie się zmierzyć, jeśli chce ocalić swoją tożsamość i przetrwać.

Czy mamy świadomość, że gdy czytany jest ten Apel, tysiące Polaków i ich rodzin cierpi przez alkohol? Tylko w ciągu jednego dnia wokół nas ma miejsce bezmiar ludzkich tragedii, często ukrywanych, które mają jedno źródło – nadużywanie alkoholu. Mamy na myśli przemoc domową, wypadki samochodowe spowodowane przez pijanych kierowców, nieodwracalne wady wrodzone dzieci, których matki piły alkohol podczas ciąży, zgony

spowodowane chorobami wywołanymi przez nadużywanie alkoholu, gwałty pod wpływem alkoholu, rozwody, zniszczoną młodość i życie.

Czy te fakty nie mówią same za siebie? Czy ta lawina ludzkich nieszczęść, to wciąż za mało, by powiedzieć pijaństwu stanowcze nie, a tak ludzkiej wolności i szczęściu?

Św. Jan Paweł II mówił: „Nie wolno ośmieszać i pomniejszać inicjatyw trzeźwościowych. Zbyt wysoka jest stawka, o którą chodzi. Wiemy to dobrze z historii. Zbyt wysoka jest stawka i trzeba tutaj iść pod prąd! Pod prąd społecznego nawyku i płytkiej opinii. Pod prąd ludzkiej słabości. Pod prąd źle rozumianej „wolności”. Wolność to nie jest samowola”.

Dlatego prosimy, pomóżcie tym, którzy pragną żyć w wolności zachowując trzeźwość. Dajcie dobry przykład zwłaszcza najmłodszym, którzy powinni widzieć, że można spędzać wolny czas bez picia. Jesteśmy Dziećmi Bożymi podobnymi do naszego Ojca, powołanymi do życia w miłości, radości i świętości. Nie potrzebujemy alkoholu, aby osiągnąć szczęście. Alkohol może nam to szczęście i pełnię życia jedynie odebrać.

Wrogowie wolności Narodu sugerują, jakoby dążenie do trzeźwości było dążeniem do całkowitej prohibicji. Tak nie jest. Podkreślimy to zdecydowanie – tak nie jest. Trzeźwość oznacza sięganie po alkohol bardzo rzadko i w bardzo małych ilościach. Ogólnie określamy brak cnoty trzeźwości słowem: pijaństwo. I właśnie pijaństwu musimy wydać wojnę, w imię naszej przyszłości. Polacy muszą porzucić pijaństwo! Przypomnijmy podstawową zasadę apostołstwa trzeźwości: przez abstynencję wielu, do trzeźwości wszystkich. Prosimy więc o sierpniowy dar abstynencji w poczuciu odpowiedzialności za los wszystkich Polaków, całego Narodu, którego byt zagrożony jest przez pijaństwo i alkoholizm tak wielu naszych rodaków.

Dlaczego potrzebujemy Narodowego Kongresu Trzeźwości?

Potrzebujemy przebudzenia i przemiany. Musimy zrozumieć, że każdego dnia na naszych oczach toczy się walka o przyszłość Polaków, o to, czy ocalimy trzeźwość, a więc wolność, godność, zdrowie i życie milionów z nas. Czy pozwolimy, by utrata wiary, cierpienie, przemoc, stracone nadzieje niszczyły kolejne rodziny?

Nie chcemy i nie możemy biernie przyglądać się duchowej, psychicznej i materialnej degradacji setek tysięcy Polaków i polskich rodzin. To nie jest tylko problem jednostek, to sprawa nas wszystkich.

Świadomi tak licznych zagrożeń podjęliśmy dzieło Narodowego Kongresu Trzeźwości. Dziękujemy także parlamentarzystom, którzy ustanowili rok 2017 rokiem troski o trzeźwość. W tym czasie, zgodnie z hasłem Kongresu przypominamy, że za trzeźwość odpowiadają rodziny, Kościół, państwo i samorządy.

Odpowiedzialność rodzin

Rodziny chronią, umacniają i promują trzeźwość przez miłość, odpowiedzialność i szacunek, ofiarną troskę o najbliższych. Wzajemna miłość męża i żony oraz ich wspólna troska o wychowanie dzieci i młodzieży według zasad Ewangelii, to najlepsza szkoła życia w trzeźwości. Rodzina dysponuje też najlepszą formą terapii uzależnień, czyli nieodwołalną miłością, która w odniesieniu do alkoholików z konieczności musi być twarda dopóty, dopóki nie wejdą oni na drogę abstynencji i radykalnej zmiany życia.

Dla młodzieży abstynencja to obowiązek. Każda dawka alkoholu w dzieciństwie i młodości to zagrożenie. Nie ma bezpiecznej dawki, którą można tolerować i akceptować. Każdy dramat, każda śmierć pijanego nastolatka wracającego z imprezy, każde złamane życie, każde zawiedzione nadzieje zaczęły się od jednego kieliszka, od jednej puszki piwa.

Apel o dar abstynencji kierujemy w sposób szczególny do małżonków i rodziców. Wspieranie współmałżonka oraz wychowanie dzieci dokonuje się najbardziej poprzez świadectwo życia i osobisty przykład. Dziękujemy tym rodzicom, którzy podejmują odważne zobowiązanie życia w abstynencji, aż wszystkie ich dzieci osiągną pełnoletność. To piękne świadectwo. Stawką w tej walce jest nie tylko dobre życie na ziemi, ale też życie wieczne naszych bliskich i całej wspólnoty narodowej. Tylko trzeźwe rodziny mogą być rodzinami szczęśliwymi, czyli takimi, w których każdy kocha każdego.

Jednocześnie zwracamy się do rodzin, w których problemy alkoholowe są obecne. Szukajcie ratunku wszędzie, gdzie to możliwe – w parafiach, w szpitalach, w urzędach, w stowarzyszeniach i fundacjach. Wokół są instytucje i wielu ludzi dobrej woli, którzy widzą wasze dramaty i są przygotowani do tego, by pomagać.

Odpowiedzialność Kościoła

Odpowiedzialność Kościoła realizuje się przez wskazywanie prawdziwego sensu życia i przez prowadzenie ludzi do Boga. Dziękujemy wszystkim

kapłanom i siostram zakonnym zaangażowanym w animowanie i wspieranie parafialnych grup trzeźwościowych, zachęcających do składania przyrzeczeń abstynenckich i organizowania bezalkoholowych przyjęć z racji chrztu, Komunii św., zaślubin, pogrzebów. Prosimy kapłanów, by dołączyli do dziejowego szeregu duszpasterzy trzeźwości, podejmując osobistą abstynencję i troszcząc się o trzeźwość wiernych. To nasz obowiązek wobec wiernych, których zbawienie jest zagrożone przez alkohol. Bądźmy dla nich rękami miłosiernego Boga, który pochyla się nad swoimi najbardziej zranionymi dziećmi.

Odpowiedzialność państwa i samorządu

Tak wiele do zrobienia ma również państwo i samorządy. Widzimy liczne pozytywne sygnały i gesty, jednak potrzeba większej determinacji i konsekwencji, wbrew silnym grupom interesów. Wielką odpowiedzialnością państwa jest nie tylko stanowienie mądrego i precyzyjnego prawa, ale też jego skuteczne i bezwzględne egzekwowanie. Trzeba całkowicie zakazać reklamy alkoholu oraz ograniczyć jego fizyczną i ekonomiczną dostępność. Po to Naród wybiera swoich przedstawicieli, aby zatroszczyli się o byt swoich rodaków. Dlatego każdy polityk, urzędnik, samorządowiec, każdy sprawujący władzę w kraju, bierze odpowiedzialność wobec Boga, Narodu i historii za swoje decyzje.

Św. Jan Paweł II przypominał: „Nie wolno „sprzedawać” człowieka za zysk doraźny i niegodziwy, zdobywany na ludzkich słabościach i wadach! Nie wolno wykorzystywać i pogłębiać ludzkiej słabości! Nie wolno dopuszczać do degradacji człowieka, rodziny, społeczeństwa, gdy się wzięło odpowiedzialność wobec historii!” (Apel, Częstochowa, 12 czerwca 1987 r.).

Apelujemy również do mediów. Nie można w jednej audycji informować z przerażeniem, że kilkumiesięczne dziecko zostało kaleką przez agresję pijanych rodziców, a chwilę później nadawać reklamę piwa pokazującą, że alkohol to radość, przygoda i wspaniałe doświadczenia. Albo jesteśmy po stronie życia i chronimy trzeźwość, albo po stronie śmierci i cierpienia. Nie ma nic pomiędzy.

Konieczne jest podjęcie przez narodowe media – telewizję i radio poważnych i cyklicznych programów, które będą zachęcały do życia w trzeźwości, dostarczą rzetelnej wiedzy o przyczynach i skutkach sięgania po alkohol przez nieletnich i nadużywania alkoholu przez dorosłych. Programy te powinny

informować o mechanizmach choroby alkoholowej, a także o skutecznych sposobach rozwiązywania dramatów alkoholowych.

Zaproszenie do udziału w obchodach Kongresu

Zapraszamy wszystkich do udziału w wydarzeniach kongresowych poprzez modlitwę i konkretne dzieła. W dniach 21-23 września 2017 r., w Warszawie na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego odbędą się centralne uroczystości Narodowego Kongresu Trzeźwości, a w niedzielę 24 września br. będziemy się modlić o trzeźwość w świątyniach całej Polski.

Kongres i inne działania trzeźwościowe nie są utopią. Są odpowiedzią na dramatyczną sytuację Narodu. Gdy walczy się o prawdziwą wolność, to walczy się o najświętsze, najwyższe wartości. Jesteśmy przekonani, że dzięki łasce Boga i zaangażowaniu rodzin, Kościoła, państwa i samorządów nadejdzie zwycięstwo. Dzisiaj każdy musi w swoim sercu odpowiedzieć na pytanie – czy chce być po stronie niszczących Naród, czy po stronie przyszłych zwycięzców, którzy Naród chronią. Niech Maryja, Królowa Polski, uprosi wszystkim Polakom łaskę życia w trzeźwości, która jest warunkiem prawdziwej wolności. Dzisiaj jednym z wymiarów patriotyzmu jest walka o wolność wewnętrzną. Musimy obronić Polskę, by w 2018 r., w stulecie odzyskania niepodległości, cieszyć się nie tylko zewnętrzną, ale także duchową wolnością Polaków.

*Bp Tadeusz Bronakowski
Przewodniczący Zespołu KEP
ds. Apostolstwa Trzeźwości*

**APEL PRZEWODNICZĄCEGO
KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI
W ZWIĄZKU Z NAWAŁNICAMI,
JAKIE NAWIEDZIŁY POLSKĘ**

W nawiązaniu do wiadomości jakie napływają z miejscowości zniszczonych przez nawałnice dnia 11 sierpnia br., składam moje kondolencje wszystkim, którzy przeżywają dotkliwą stratę swoich bliskich. Słowa mojej solidarności i zapewnienia o modlitwie kieruję również do tych poszkodowanych, którzy ucierpieli i ponieśli dotkliwe szkody materialne.

Zwracam się z apelem do wszystkich Polaków, prosząc o wsparcie dla dotkniętych skutkami nawałnic. Proszę tak o modlitwę, jak i pomoc materialną, której można udzielić w ramach akcji organizowanej przez Caritas Polska.

Aby pomóc należy wysłać SMS z hasłem WICHURA pod numer 72052 (koszt 2,46 zł z VAT) lub dokonać wpłaty na konto Caritas PL 77 1160 2202 0000 0000 3436 4384 – z dopiskiem WICHURA.

Blizsze informacje dotyczące sposobów pomocy można odnaleźć na stronie internetowej www.caritas.pl

Dziękuję wszystkim za zaangażowanie i z serca błogosławię,

† Stanisław Gądecki

Arcybiskup Metropolita Poznański

Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

Wiceprzewodniczący Rady Konferencji Episkopatów Europy CCEE

Warszawa, dnia 15 sierpnia 2017 roku

**OŚWIADCZENIE
KOMISJI WYCHOWANIA KATOLICKIEGO
KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI
Z DNIA 26 SIERPNI 2017 R.
W SPRAWIE DEKLARACJI
O UDZIALE W ZAJĘCIACH Z RELIGII**

Wobec pojawiających się informacji związanych z organizowaniem zajęć z nauczania religii w szkołach, w szczególności ze zbieraniem deklaracji o uczęszczaniu na lekcje religii, przypominamy co następuje:

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz.U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.):

„1. W publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, zwanych dalej „przedszkolami”, organizuje się naukę religii na życzenie rodziców. W publicznych szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, zwanych dalej „szkołami”, organizuje się naukę religii i etyki:

1) w szkołach podstawowych – na życzenie rodziców;

2) w szkołach ponadpodstawowych – na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki religii i etyki decydują uczniowie”.

2. Życzenie, o którym mowa w ust. 1, jest wyrażane w formie pisemnego oświadczenia. Oświadczenie nie musi być ponawiane w kolejnym roku szkolnym, może jednak zostać zmienione.”

Do Komisji Wychowania docierają coraz liczniejsze sygnały, z których wynika, że niektóre placówki domagają się od rodziców lub pełnoletnich uczniów deklarowania na początku każdego roku szkolnego udziału w zajęciach z religii/etyki. O tym, jak należy interpretować ten przepis podało MEN w uzasadnieniu do nowelizacji Rozporządzenia dokonanej w 2014 r.

„(...) oświadczenie, o którym mowa w § 2 ust. 2 rozporządzenia będzie składane w przypadku osób, które rozpoczynają naukę w danej szkole lub, które chciałyby zacząć uczęszczać na zajęcia religii lub etyki”.

Wynika z tego, że domaganie się na początku każdego roku szkolnego deklaracji od tych rodziców lub pełnoletnich uczniów jest jawnym nadużyciem wywołującym niepotrzebny niepokój, zamieszanie, a nawet sugeruje możliwość zmiany raz podjętej decyzji.

Ks. Marek Korgul
sekretarz Komisji Wychowania Katolickiego KEP

Warszawa, dnia 26 sierpnia 2017 r.

BISKUP SIEDLECKI

LIST PASTERSKI

BISKUPA SIEDLECKIEGO Z OKAZJI

37 PIESZEJ PIELGRZYMKI PODLASKIEJNA JASNĄ GÓRĘ ORAZ W SPRAWIE PROCESU BEATYFIKACYJNEGO BISKUPA IGNACEGO ŚWIRSKIEGO (2017)

Czcigodni Księża, Osoby Życia Konsekrowanego,
Drodzy Siostry i Bracia!

Wysłuchana przed chwilą Ewangelia wprowadza nas w tajemnicę Królestwa niebieskiego. Jest Ono rzeczywistością, którą zapowiada i realizuje na ziemi Jezus Chrystus. To On dał temu Królestwu początek przez swą obecność, rozpoczynając bowiem misję zbawczą mówił: „Przybliżyło się do was Królestwo niebieskie”. Tam zatem, gdzie jest Chrystus, tam Królestwo niebieskie zapuszcza swe korzenie. Bez Chrystusa, to Królestwo ani nie będzie miało swego początku, ani nie będzie rozwijało się na ziemi. A gdzie jest obecny Chrystus? On jest wraz ze swymi uczniami, On jest we wspólnocie uczniów. Odchodząc do nieba zapewnił ich: „Oto Ja jestem z wami po wszystkie dni aż do skończenia świata”. On jest ze swymi uczniami w założonym przez siebie Kościele. Królestwo niebieskie jest więc obecne we wspólnocie Kościoła, w której człowiek – dzięki Chrystusowi – może już tu na ziemi doświadczyć rzeczywistości nieba. To doświadczenie pozwala człowiekowi odkryć swą godność i niepowtarzalną wielkość. Obecność Chrystusa we wspólnocie Kościoła, Jego zbawcze dzieło, pokonuje wszelkie bariery oddzielające człowieka od nieba. W całej pełni rzeczywistość nieba zostanie nam ukazana na końcu czasów, gdy Bóg wynagrodzi każdego, za wszelkie dobro uczynione na ziemi.

Jakie są cechy Królestwa niebieskiego obecnego w Kościele? Jezus objawia je nam w przypowieściach, które usłyszeliśmy w odczytanej Ewangelii. Po pierwsze: Królestwo niebieskie gwarantuje człowiekowi wolność. Człowiek sam decyduje czy będzie słuchał w swoim życiu Boga czy szatana. Jeśli posłucha Boga to przyniesie obfity plon pszenicznego ziarna, jeśli pójdzie za głosem złego ducha przyniesie nikomu niepotrzebne ziarna

chwastu, jakim jest kąkol, a na końcu czasów, w czasie żniwa, okaże się, że jego życie było bezowocne. Po drugie: Królestwo niebieskie realizuje prawo wzrostu. Wbrew zewnętrznym przejawom, mimo, że na początku jest małe jak ziarno gorczycy, w miarę upływu czasu rozrasta się i staje się drzewem, na którym gnieźdzą się ptaki powietrzne. Po trzecie zaś: Królestwo niebieskie sprawia, że na ziemi, że w świecie, zostaje zachowana prawda. Ona, podobnie jak kwas, zakwasza całe ciasto, przenika powoli, ale skutecznie, całą wspólnotę ludzką. Jak dzisiaj doświadczamy obecność Królestwa niebieskiego w Kościele? Doświadczamy zarówno niepokoju, jak i radości. Niepokoju, bo żyjemy w świecie, w którym rozsiewany jest przez złego ducha kąkol, bo wzrost Królestwa niebieskiego wydaje się być mało widoczny, bo prawda Ewangelii z trudem przebija się przez zideologizowany świat. Doświadczamy również radości, gdyż otrzymaliśmy łaskę życia w wolności dzieci Bożych, bo nie brakuje serc otwartych na Ewangelię, bo nosimy w swych sercach niepodważalną prawdę. Taka jest rzeczywistość Królestwa niebieskiego, taka jest rzeczywistość wspólnoty Kościoła, do którego należymy, zarówno Kościoła powszechnego, jak i tego w wymiarze lokalnym, czyli diecezjalnego. Nasz Kościół diecezjalny w przyszłym roku w czerwcu będzie obchodził jubileusz 200-lecia istnienia, został bowiem powołany do istnienia przez papieża Piusa VII bullą „Ex imposita Nobis” dnia 30 czerwca 1818 r.

Drodzy Bracia i Siostry!

Za ten dar przynależności do wspólnoty Kościoła Siedleckiego i za Jego 200-letnią historię chcemy Panu Bogu dziękować. Uczynimy to w najbliższych tygodniach w czasie 37 Pieszej Pielgrzymki Podlaskiej na Jasną Górę, której przyświeca hasło „Idźcie i głoscie z Maryją”. Rozpocznie się ona już 31 lipca, aby dotrzeć przed oblicze Jasnogórskiej Pani 14 sierpnia. Zachęcam serdecznie wszystkich diecezjan: księży, osoby życia konsekrowanego i wiernych świeckich, starszych, młodzież i dzieci do udziału w pielgrzymce. Zapewne wiele osób podjęło już decyzję o pójściu na pielgrzymkę, za co bardzo dziękuję. Wiele jednak ciągle zastanawia się, jak najlepiej wykorzystać czas wakacji. Podejmijcie odważną decyzję na tak dla pielgrzymki, nie bójcie się wziąć udziału w tych wyjątkowych „relekcjach w drodze”, tak bardzo ważnych dla własnego wzrostu w wierze i dla dobra swoich najbliższych, za których będziecie się modlić. Wszystkich zaś, którzy nie

będą mogli wyruszyć na pątniczy szlak zachęcam do licznych udziałów w pielgrzymce duchowej, mającej – od wielu już lat – nieocenianą wartość, szczególnie dla osób chorych, starszych i nie mogących uczestniczyć w pielgrzymce pieszej ze względu na obowiązki zawodowe.

Obecna pielgrzymka pomoże nam także w odkrywaniu naszej diecezjalnej dwustuletniej historii. Historii bardzo bogatej w wydarzenia radosne i bolesne, które będziemy wspominać i ukazywać w wygłaszanych podczas pielgrzymki konferencjach. Historii, którą prowadzi Pan Bóg, w którą wpisane zostały losy poprzednich pokoleń naszych braci i siostr budujących Królestwo niebieskie na terenie naszej diecezji. Będziemy również wspominać duchownych i świeckich, którzy tworzyli dzieje naszej diecezji. Wspomnimy naszych błogosławionych Męczenników z Pratulina. Przypomnimy biskupów, zarówno tych, którzy rezydowali w Janowie Podlaskim, pierwszej stolicy biskupiej naszej diecezji, jak i tych, którzy, po przeniesieniu stolicy biskupiej do Siedlec w nich zamieszkali. Ukażemy sylwetki wielu osób, które swą modlitwą, pracą i ofiarą budowali dom naszego Kościoła diecezjalnego, w którym my dzisiaj możemy mieszkać, możemy go umacniać, upiększać i rozbudowywać.

Spśród grona tych osób szczególne miejsce zajmuje biskup Ignacy Świrski. Zapewne wielu go jeszcze pamięta, a jeżeli go nie spotkało, to zna go ze wspomnień, z opowiadań zachowanych i przekazywanych z pokolenia na pokolenie. W przyszłym roku – 25 marca – będziemy obchodzić 50 rocznicę Jego śmierci, dlatego chciałbym przypomnieć Jego drogę życia. Biskup Ignacy Świrski urodził się 20 września 1885 r. w Elerne, w pobliżu Dynenburga na Łotwie. Idąc za głosem powołania kapłańskiego wstąpił do seminarium duchownego Archidiecezji Mohylewskiej, skąd po dwóch latach został skierowany na dalsze studia do Rzymu, gdzie w 1913 r. otrzymał święcenia kapłańskie. Po powrocie z Wiecznego Miasta został najpierw profesorem teologii moralnej i ojcem duchownym w seminarium duchownym, a następnie dyrektorem polskiego gimnazjum w Dynenburgu. W latach 1919-1921 pełnił funkcję kapelana w wojsku polskim. Od września 1921 r. do wybuchu II wojny światowej był związany z Uniwersytetem Stefana Batorego w Wilnie, gdzie był profesorem i dziekanem Wydziału Teologicznego. W marcu 1942 r., będąc wykładowcą w wileńskim seminarium duchownym, uniknął aresztowania przez Niemców, ale odtąd aż do zakończenia okupacji ukrywał się w Zacharyszkach w pobliżu Turgiel. Od

jesieni 1944 r. prowadził wykłady w seminarium, najpierw w Wilnie, a następnie w Białymstoku, zostając w maju 1945 r. także jego rektorem. Dnia 12 kwietnia 1946 r. papież Pius XII mianował ks. Ignacego Świrskiego biskupem siedleckim czyli podlaskim. Sakrę biskupią przyjął 30 czerwca w Białymstoku, a ingres do katedry siedleckiej odbył 4 lipca. Od tego dnia rozpoczęła się, trwająca blisko 22 lata, jego posługa pasterska w diecezji siedleckiej, która przypadła na bardzo trudny okres w dziejach państwa i Kościoła w Polsce. Z jednej strony był to czas rządów komunistycznych i nasilonej walki z wiarą katolicką, a z drugiej okres wymagający wierności Bogu i Kościołowi, mądrości w stosunkach z Państwem, miłości i roztropności w relacjach z księżmi, z osobami życia konsekrowanego i z wiernymi świeckimi. Biskup Ignacy w opinii tych, którzy go znali, tych którzy razem z nim budowali Królestwo niebieskie na podlaskiej ziemi, zdał ten życiowy egzamin w sposób wyjątkowy. Został zapamiętany jako biskup kochający całym sercem Chrystusa i Jego Matkę, Maryję. Sługa Boży kard. Stefan Wyszyński w homilii wygłoszonej na jego pogrzebie 28 marca 1968 r. nazwał go człowiekiem Bożym, mówiąc: „szczególnie jednak pasuje mi do tej postaci miano: homo Dei – człowiek Boży. On żył Bogiem, był pełen Boga”. Natomiast ks. Zygmunt Mościcki w swym wspomnieniu dodał: „Jego ubóstwo, pokora, posłuszeństwo, miłość bliźniego, duch ofiary, gotowość na męczeństwo, umartwienie miały charakter heroiczny, co dla mnie stawało się coraz bardziej oczywiste. Jego posty nieraz przez całe trzy dni, jego twarde posłanie, jego akty pokutne wykraczały poza zwykłe normy życia kapłańskiego”. Dla wszystkich był Pasterzem i Ojcem, bardziej Ojcem niż Pasterzem. „W Biskupie Ignacym – mówił kard. Wyszyński – Ojciec przysłania Pasterza. Wy najmilszy takim go znacie. Utraciliście Ojca!”. Możemy dodać ojca pełnego miłosierdzia, bo z czynionego miłosierdzia wobec potrzebujących Pasterz siedlecki był najbardziej znany i nazywany Jałmużnikiem Siedlec. Niejednokrotnie oddawał własne ubranie, buty tym, którzy tego potrzebowali. Ks. Antoni Chojecki tak go wspomina: „Łatwo było zauważyć w życiu Arcypasterza, w jego mieszkaniu, autentyczne ubóstwo. Żył dla innych. Biedni przychodzili i odchodzili obdarowani. Znany powszechnie jako Jałmużnik, zdawał sobie sprawę, że nie wszyscy proszący o wsparcie rzeczywiście go potrzebowali. Wielu naużywało dobroci i miłosierdzia tego, jak go później nazwano – „Ojcem Ubogich”. On sam tłumaczył: Wolę się pomylić i dać jałmużnę temu, komu nie powinienem,

niż odesłać z niczym pozostającego w rzeczywistej potrzebie”. Z jego inicjatywy i z jego funduszy działała w Siedlcach, przy katedrze, kuchnia dla ubogich, z której korzystali najbardziej potrzebujący.

Drodzy Bracia i Siostry!

Wielu z tych, którzy byli świadkami życia Biskupa Ignacego, mówiło o nim jako o świętym, dlatego zaraz po śmierci modlili się nie tylko o jego zbawienie, ale także zanosili prośby do Boga za jego przyczyną. Wiele osób wyrażało także nadzieję na rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego. Tę nadzieję wielu kapłanów, wiele siostr zakonnych, jak i wiernych świeckich nosi w swych sercach do dzisiaj. Pragnąc wyjść naprzeciw tym pragnieniom, jeszcze w tym roku, zwrócę się do Konferencji Episkopatu Polski i do Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych o pozwolenie na rozpoczęcie jego procesu beatyfikacyjnego w dniu 24 marca przyszłego roku, w przededniu 50 rocznicy śmierci śp. Ks. Biskupa Ignacego. Dlatego zwracam się z prośbą do tych, którzy go pamiętają, którzy o nim słyszeli od swoich bliskich lub otrzymali szczególne łaski, wyproszone u Boga przez jego wstawienie o przekazanie swych świadectw do Kurii Diecezjalnej w Siedlcach. Oby Pan Bóg dał, byśmy w roku jubileuszu 200 lat istnienia naszej diecezji mogli rozpocząć proces beatyfikacyjny biskupa Ignacego Świrskiego, oby Pan Bóg dał nam wielu błogosławionych i świętych, którzy przyczynią się do wzrostu Królestwa niebieskiego na ziemi.

Wszystkich, którzy podążają drogą wiary i świętości, którzy wyruszą w tym roku na pielgrzymi szlak zawierzam opiece Maryi i z serca błogosławię: w Imię Ojca, Syna i Ducha Świętego.

† Kazimierz Gurda
Biskup Siedlecki

Siedlce, dnia 18 lipca 2017 r.
L.dz. 883/2017

DEKRET

Zgodnie z kan. 396n. Kodeksu Prawa Kanonicznego, niniejszym zarządza wizytację kanoniczną w parafiach dekanatu wisznickiego, która odbędzie się w 2017 r.

Wizytacja ta zostanie przeprowadzona przez Księdza Biskupa Piotra Sawczuka, jako mojego delegata.

Wizytacji podlegają wszystkie sprawy przewidziane w prawie kanonicznym, ze szczególnym uwzględnieniem tych, o których mowa w „Pro memoria” z 22 listopada 2005 r. (Wiadomości Diecezjalne Siedleckie 74(2005), nr 11, s. 461n.). Proszę Księdza Dziekana o uzgodnienie terminów wizytacji w poszczególnych parafiach.

† Kazimierz Gurda
Biskup Siedlecki

ks. Jan Babik
Kancelerz

Siedlce, dnia 21 sierpnia 2017 r.

L.dz. 980/2017

DEKRET

Niniejszym – zgodnie z § 11 Statutu Muzeum Diecezjalnego w Siedlcach – powołuję z dniem dzisiejszym, na czteroletnią kadencję, Radę Muzealną przy Muzeum Diecezjalnym w Siedlcach, w następującym składzie:

1. Ks. dr Robert Mirończuk – dyrektor Muzeum Diecezjalnego w Siedlcach
2. Ks. kan. mgr Henryk Drozd – b. dyrektor Muzeum Diecezjalnego w Siedlcach
3. P. mgr Dorota Pikula – kustosz Muzeum Diecezjalnego w Siedlcach
4. Ks. prof. dr hab. Andrzej Witko – prof. UP Jana Pawła II w Krakowie
5. Ks. mgr lic. Leszek Dąbrowski – ekonom Diecezji Siedleckiej
6. P. prof. dr hab. Juliusz A. Chrościcki – przewodniczący Komitetu Nauk o Sztuce PAN
7. P. dr hab. Irena Rolska – prof. KUL Jana Pawła II w Lublinie
8. Ks. mgr Michał Mościcki – doktorant KUL Jana Pawła II w Lublinie
9. P. dr Tomasz Nowak – Zakład Plastyki Katedry Edukacji Artystycznej, UPH w Siedlcach
10. P. mgr Stanisław Fiedorcuk – kierownik delegatury WUOZ w Siedlcach.

Ufam, że działalność Rady i wypełnianie przez nią zadań statutowych, przyczyni się do rozwoju działalności Muzeum Diecezjalnego w Siedlcach.

Na owocną pracę z serca błogosławię.

*† Kazimierz Gurda
Biskup Siedlecki*

*ks. Jan Babik
Kanclerz*

*Siedlce, dnia 22 sierpnia 2017 r.
L.dz. 995/2017*

DEKRET

W związku z wyznaczeniem wizytacji kanonicznej, która odbędzie się w 2017 r. w dekanacie wisznickim, niniejszym ustanawiam dwie Komisje wizytacyjne:

1) Komisję ds. administracyjno-urzędowych oraz duszpasterskich w składzie:

Ks. kan. Jan Babik, kanclerz Kurii Diecezjalnej

Ks. Jerzy Duda, dyrektor Wydziału Duszpasterskiego Kurii Diecezjalnej

Ks. Leszek Dąbrowski, ekonom diecezjalny.

W kompetencji Komisji będzie zbadanie spraw kancelaryjnych parafii i wszystkiego, co jest związane z zarządzaniem dobrami materialnymi oraz administracją parafii; kwestii związanych z liturgią (warunki przestrzeni celebry, stan paramentów, sprzętu itp.), a także spraw duszpasterskich.

2) Komisję ds. katechetycznych w składzie:

Ks. kan. Krzysztof Baryga, dyrektor Wydziału Nauczania Katechetycznego

Ks. kan. Paweł Kindracki, wicedyrektor Wydziału Nauczania Katechetycznego

Ks. Marcin Olek, diecezjalny wizytator nauczania katechetycznego.

Do zadań tej Komisji będzie należeć przeprowadzenie hospitacji wszystkich katechetów uczących w szkołach na terenie parafii, spotkanie z dyrektorem każdej placówki oświatowej oraz rozmowa z Księdzem Proboszczem na temat katechizacji szkolnej.

Proszę, aby do każdej parafii dekanatu wisznickiego udali się przedstawiciele Komisji, w terminie uzgodnionym z Księdzem Proboszczem oraz aby Komisja przygotowała protokół ze swoich prac.

Ponadto postanawiam, aby w wizytowanym dekanacie zostało zorganizowane przez Księdza Dziekana spotkanie kapłanów całego dekanatu z Ks. prof. Kazimierzem Matwiejukiem, przewodniczącym Diecezjalnej

Komisji Liturgicznej, w celu przypomnienia najważniejszych zagadnień liturgicznych oraz ewentualnego wyjaśnienia wątpliwości związanych z tą dziedziną.

† Kazimierz Gurda
Biskup Siedlecki

ks. Jan Babik
Kancelarz

DEKRET

W trosce o rozwój i właściwe funkcjonowanie Stowarzyszenia Żywy Różaniec w Diecezji Siedleckiej, jak również pragnąc dostosować liczbę rejonów tego stowarzyszenia do liczby rejonów duszpasterskich w naszej diecezji, niniejszym, z dniem dzisiejszym powołuję do istnienia:

- Rejon Błogosławionych Męczenników Podlaskich, w skład którego wejdą dekanaty: radzyński i komarowski (wyłączone z Rejonu bł. Ks. Ignacego Kłopotowskiego) oraz dekanat międzyrzecki (wyłączony z Rejonu bł. Honorata Koźmińskiego)
- oraz Rejon św. Maksymiliana, utworzony z dekanatów łukowskiego I i łukowskiego II (wyłączonych z Rejonu św. Jana Pawła II) oraz dekanat adamowski (wyłączony z Rejonu bł. Karoliny Kózkówny).

W związku z powyższymi zmianami:

- moderatorem Rejonu Błogosławionych Męczenników Podlaskich ustanawiam ks. prałata Romana Wiszniewskiego, proboszcza i kustosa Sanktuarium Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Radzynie Podlaskim;
- moderatorem Rejonu św. Maksymiliana mianuję ks. Andrzeja Majchrzaka SAC, proboszcza parafii Celiny, który dotychczas kierował Rejonem św. Jana Pawła II;
- natomiast zadania moderatora Rejonu św. Jana Pawła II powierzam ks. Jarosławowi Oponowiczowi, proboszczowi parafii pw. św. Jana Pawła II w Siedlcach.

Z pasterskim błogosławieństwem

† Kazimierz Gurda
Biskup Siedlecki

ks. Jan Babik
Kancelarz

Siedlce,
w uroczystość Matki Bożej Częstochowskiej,
dnia 26 sierpnia 2017 r.
L.dz. 983/2017

**APEL BISKUPA SIEDLECKIEGO
O POMOC POSZKODOWANYM W NAWAŁNICACH
(2017)**

Drodzy Diecezjanie!

W ostatnich dniach wszyscy jesteśmy świadkami tragedii wielu osób, które ucierpiały wskutek nawałnic, jakie przeszły przez naszą Ojczyznę w dniu 11 sierpnia br. Śmierć kilku osób oraz ogromna rzesza poszkodowanych, którzy ucierpieli i ponieśli dotkliwie szkody materialne, skłania nas przede wszystkim do modlitwy w ich intencji, ale także do okazania naszej solidarności i przyjęcia z konkretną pomocą.

Dlatego, włączając się w akcję prowadzoną przez Caritas Polska, proszę, aby we wszystkich parafiach Diecezji Siedleckiej została przeprowadzona niedziela – 27 sierpnia br. – zbiórka do puszek na rzecz poszkodowanych.

Niech Bóg wynagrodzi Waszą wrażliwość serc i otwarcie na dramat ludzkiego cierpienia.

Z pasterskim błogosławieństwem

† Kazimierz Gurda
Biskup Siedlecki

Siedlce, dnia 18 sierpnia 2017 r.
L.dz. 976/2017

ZAPROSZENIE BISKUPA SIEDLECKIEGO NA II DIECEZJALNĄ PIELGRZYMKĘ OSÓB KONSEKROWANYCH I ICH RODZIN

Drogie Osoby Życia Konsekrowanego,
Czcigodni Rodzice, których dzieci poświęciły swoje życie na wyłączną służbę Bogu.

W tym roku świętujemy 90 rocznicę powrotu cudownego obrazu Matki Bożej do Kodnia, a w naszej diecezji trwają bezpośrednie przygotowania do jubileuszu 200-lecia jej istnienia. Chcemy aktywnie włączyć się w te wydarzenia, aby razem z Maryją iść i głosić światu Chrystusa oraz prosić Pana żniwa o nowe oraz święte powołania do życia konsekrowanego i do kapłaństwa.

Z tej racji serdecznie zapraszam wszystkie osoby konsekrowane, zakonnice i zakonników, instytuty świeckie, dziewice konsekrowane i wdowy błogosławione, członków Trzeciego Zakonu Franciszkańskiego, a także rodziny osób konsekrowanych na II Diecezjalną Pielgrzymkę Osób Konsekrowanych i ich Rodzin do sanktuarium Matki Bożej Kodeńskiej. Spotkanie rozpocznie się w sobotę, 2 września 2017 r., o godz. 10.00 w Bazylice Kodeńskiej.

Papież Franciszek wzywa wszystkie osoby konsekrowane do przeżywania swojej konsekracji w duchu ewangelicznej radości. Tej radości zrodzonej ze spotkania z Jezusem nie wolno ukrywać i zatrzymywać tylko dla siebie, ma ona jaśnieć w Kościele i świecie niczym światło w ciemności. Niech tegoroczna pielgrzymka rozpali nasze serca autentyczną radością, umacniając naszą komuniję z Bogiem na drodze rad ewangelicznych.

Z pasterskim błogosławieństwem

† Kazimierz Gurda
Biskup Siedlecki

Siedlce, dnia 18 sierpnia 2017 r.
L.dz. 975/2017

ZAPROSZENIE NA REKOLEKCJE KAPŁAŃSKIE

Czcigodni Księża!

Zgodnie z nakazem Kodeksu Prawa Kanonicznego oraz przyjętym w naszej diecezji zwyczajem, wszyscy kapłani są zobowiązani do odprawienia swoich corocznych rekolekcji kapłańskich, co drugi rok mają zaś w nich uczestniczyć we własnej diecezji. Udział w rekolekcjach specjalistycznych nie zwalnia księży z tego obowiązku.

W dniach od 26 do 29 listopada br. odbędą się w Diecezjalnym Centrum Formacji Kapłańskiej przy Wyższym Seminarium Duchownym w Nowym Opolu rekolekcje kapłańskie, które przeprowadzi o. dr Sebastian Wiśniewski OMI z Kodnia.

Rekolekcje rozpoczną się w niedzielę 26 listopada o godz. 20.00, a zakończą obiadem w środę 29 listopada. Będą miały charakter zamknięty, dlatego proszę Czcigodnych Księży o takie zaplanowanie zajęć w parafii, by nie wyjeżdżać do parafii w czasie trwania ćwiczeń rekolekcyjnych.

Do udziału w tych rekolekcjach zobowiązani są następujący Księża:

1. Ks. Aftyka Andrzej	17. Ks. Guz Jacek
2. Ks. Barczak Stanisław	18. Ks. Hackiewicz Wojciech
3. Ks. Bider Marcin	19. Ks. Hapon Krzysztof
4. Ks. Boreta Andrzej	20. Ks. Haraszczuk Adam
5. Ks. Boruc Edward	21. Ks. Jowik Zdzisław
6. Ks. Cabaj Dariusz	22. Ks. Kalinka Jerzy
7. Ks. Cąkała Jerzy	23. Ks. Kania Andrzej
8. Ks. Chodźko Stanisław	24. Ks. Kardas Piotr
9. Ks. Chomiuk Marek	25. Ks. Konarski Edward
10. Ks. Dadas Stanisław	26. Ks. Kozłowicz Grzegorz
11. Ks. Domański Henryk	27. Ks. Krasuski Grzegorz
12. Ks. Filipiuk Andrzej	28. Ks. Krupski Mirosław
13. Ks. Franczuk Marian	29. Ks. Matejek Sławomir
14. Ks. Gałach Sylwester	30. Ks. Matejuk Zdzisław
15. Ks. Głowacki Ireneusz	31. Ks. Mączka Robert
16. Ks. Grzelak Robert	32. Ks. Milczarczyk Mieczysław

33. Ks. Moreń Sławomir	39. Ks. Tkaczuk Waldemar
34. Ks. Nikoniuk Zbigniew	40. Ks. Truba Roman
35. Ks. Owsianka Jacek	41. Ks. Walczuk Grzegorz
36. Ks. Pocijucki Mieczysław	42. Ks. Zawadzki Tadeusz
37. Ks. Szulik Michał	43. Ks. Żywczok Aleksander
38. Ks. Szymoniuk Andrzej	

Proszę wyznaczonych Księży o potwierdzenie swojego udziału w rekolekcjach w terminie nieprzekraczalnym do dnia 10 listopada br. u dziecezjalnego ojca duchownego Ks. kan. Krzysztofa Skwierczyńskiego pod numerem telefonu 502 545 805.

Gdyby któryś z Księży nie otrzymał zaproszenia, a chciałby wziąć udział w tej turze rekolekcji, szczególnie z grona Księży Emerytów lub Rencistów, to proszę również o zgłoszenie swojego udziału u ks. kan. Krzysztofa Skwierczyńskiego.

Z pasterskim błogosławieństwem

† Kazimierz Gurda
Biskup Siedlecki

Siedlce, dnia 21 sierpnia 2017 r.
L.dz. 979/2017

INFORMACJE KANCELARII KURII SIEDLECKIEJ

NOMINACJE

Ks. kan. dr Marek MATUSIK – mianowany Wikariuszem Biskupim ds. Instytutów Życia Konsekrowanego, Stowarzyszeń Życia Apostolskiego i Indywidualnych Form Życia Konsekrowanego na okres kolejnych 3 lat (1.09.2017)

Ks. kan. dr hab. Krzysztof BURCZAK, prof. KUL – mianowany sędzią diecezjalnym w Sądzie Biskupim Siedleckim na okres kolejnych 5 lat (30.08.2017)

ZMIANY PERSONALNE

Ks. Sławomir Wojciech ARSENIUK – zwolniony z urzędu wikariusza parafii katedralnej pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Siedlcach i skierowany na urlop zdrowotny (31.08.2017)

Ks. mgr Roman BANASIEWICZ – mianowany wizytatorem katechezy w dekanacie radzyńskim (1.09.2017)

Ks. mgr Paweł BIELECKI – mianowany referentem ds. duszpasterstwa młodzieży w dekanacie siedleckim (28.08.2017)

Ks. mgr Tomasz BIELECKI – zwolniony z urzędu wikariusza parafii Trójcy Świętej w Radzynie Podlaskim i skierowany na roczny urlop (16.08.2017)

Ks. mgr Łukasz BOROWSKI – mianowany referentem ds. duszpasterstwa młodzieży w dekanacie janowskim (18.07.2017)

Ks. kan. mgr lic. Stanisław CHODŹKO – mianowany dziekanem dekanatu zbuczynskiego na kolejną 5-letnią kadencję (22.08.2017)

Ks. mgr Krzysztof DANIELUK – mianowany kapelanem ratowników medycznych i pracowników Stacji Pogotowienia Ratunkowego SPZOZ w Białej Podlaskiej (1.09.2017)

Ks. mgr Marcin GNYSZKA – mianowany referentem ds. duszpasterstwa młodzieży w dekanacie osieckim (3.07.2017)

Ks. mgr lic. Edward KONARSKI – mianowany wizytatorem katechezy w dekanacie ryckim (1.09.2017)

Ks. mgr Mirosław NIEWĘGŁOWSKI CMF – przyjęty do pracy w Diecezji Siedleckiej ad experimentum ze Zgromadzenia Księży Klaretynów, mianowany wikariuszem parafii pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Garwolinie (26.08.2017)

Ks. mgr Grzegorz OSIPACZ – mianowany referentem duszpasterstwa rodzin w dekanacie janowskim (18.07.2017)

Ks. mgr Krzysztof SOBCZUK – mianowany referentem ds. duszpasterstwa młodzieży w dekanacie suchożebrskim (28.08.2017)

Ks. mgr Wojciech STEFANIUK – zwolniony z funkcji prefekta alumnów w Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Siedleckiej w Nowym Opolu i mianowany wikariuszem parafii Trójcy Świętej w Radzynie Podlaskim (1.09.2017)

Ks. mgr Marek STRZEŻYSZ – mianowany zastępcą kierownika Pieszej Pielgrzymki Podlaskiej na Jasną Górę (18.07.2017)

Ks. Krzysztof WAŁEK – mianowany referentem ds. liturgii w dekanacie osieckim (3.07.2017)

Ks. mgr Krzysztof WESOŁOWSKI – mianowany wizytatorem katechezy w dekanacie grębkowskim (1.09.2017)

Nominacje zakonne:

Ks. mgr Andrzej KONDRACIUK MIC – zwolniony z urzędu proboszcza parafii pw. Nawrócenia św. Pawła Apostoła w Skórcu i kustosza tamtejszego Sanktuarium Krzyża Świętego (25.08.2017)

Ks. mgr Piotr WOJTYŁA MIC – mianowany proboszczem parafii pw. Nawrócenia św. Pawła Apostoła w Skórcu i kustoszem tamtejszego Sanktuarium Krzyża Świętego (25.08.2017)

INFORMACJE WYDZIAŁÓW KURII SIEDLECKIEJ

(za przekazane informacje odpowiadają poszczególne Wydziały)

WYDZIAŁ DUSZPASTERSTWA

KALENDARIUM WYDARZEŃ DIECEZJALNYCH WRZESIEŃ PAŹDZIERNIK 2017

Wrzesień 2017

- 4.IX – Dzień skupienia dla księży proboszczów w Kodniu
- 5.IX – Rada Ekonomiczna
- 5.IX – Spotkanie Komisji Głównej Synodu
- 6.IX – Spotkanie Rady Kurii
- 8.IX – Dożynki Diecezjalne – Wola Gułowska
- 8.IX – Akt zawierzenia parafii Niepokalanemu Sercu Maryi
- 9.IX – Spotkanie z katechetami
- 11.IX – Spotkanie Rady Kapłańskiej
- 13.IX – Spotkanie Wizytatorów Katechezy
- 16.IX – Powakacyjny Dzień Wspólnoty Ruchu Światło Życie – Leśna Podl.
- 16.IX – Forum Nauczycieli i Wychowawców
- 16.IX – Uroczysta gala KRP
- 17.IX – Ogólnopolska Pielgrzymka Ludzi Pracy Na Jasną Górę
- 19.IX – Spotkanie Komitetu Jubileuszowego
- 21.IX – Spotkanie Formacyjne Neoprezbiterów
- 22.IX – Rocznicą poświęcenia Katedry
- 23.IX – Spotkanie z Proboszczami g. 10.00/ wikariuszami g. 14.00
- 26.IX – Rocznicą śmierć Bp. Mazura
- 27.IX – Rada Profesorska WSD
- 29-30.IX – Spotkanie Formatio Permanens – Grupa I
- 30.IX – Uroczystości Zakonu Bożogrobców
- 30.IX – Sesja Plenarna Synodu

Październik

- 1.X – Pielgrzymka Mężczyzn – Pratulín
- 4.X – Rada Duszpasterska i Rada Kurii
- 7.X – Różaniec do granic
- 7.X – Spotkanie dotyczące misji w diecezji
- 10.X – Rocznica beatyfikacji Męczenników Podlaskich
- 11.X – Diecezjalna Rada Katechetyczna
- 12.X – Spotkanie Formacyjne Neoprezbiterów
- 12.X – Inauguracja Roku WSD
- 12.X – „Czwartek kapłański”
- 13-14.X – Spotkanie Formatio Permanens – Grupa II
- 15.X – XVII Dzień Papieski
- 21.X – Forum Ewangelizacyjne
- 23.X – Msza Ad Gentes – Biała Podlaska
- 24.X – Spotkanie Komitetu Jubileuszowego
- 28.X – Święto Patronów Diecezji

KURS CEREMONIARZA 2017/2018

Diecezjalne Duszpasterstwo Służby Liturgicznej po raz drugi, organizuje roczny kurs dla ceremoniarzy parafialnych. Uczestniczyć w nim będą mogli członkowie służby liturgicznej, uczniowie pierwszej klasy szkoły ponadgimnazjalnej i starsi. Przyjmowani będą jedynie chętni, posłani przez swoich duszpasterzy.

Całość kursu będzie ukierunkowana na przygotowanie liturgiczne ceremoniarzy. Przez wykłady z teologii liturgii będą oni wprowadzani we właściwe rozumienie i przeżywanie Misterium Zbawczego Chrystusa. Obok zajęć z teologii liturgii, w czasie kursu będą odbywały się również zajęcia wprowadzające w rozumienie Sakramentów Kościoła oraz zajęcia z teologii biblijnej.

Kurs nie będzie obejmował jedynie zajęć szkolących wykonywanie funkcji liturgicznych. Akcent będzie kładziony również na formację

duchową uczestników, tak by w przyszłości mogli oni wspomagać duszpasterzy parafialnych w prowadzeniu zespołów służby liturgicznej. W trakcie kursu uczestnicy będą uczestniczyli w kręgach liturgicznych, które pomogą im w małej grupie odkrywać piękno i głębie liturgii, tak by później mogli dzielić się swoim doświadczeniem we wspólnotach parafialnych.

Chcielibyśmy by osoby, które ukończą kurs ceremoniarza bardzo konkretnie zaangażowały się w posługę i formację parafialnych zespołów służby liturgicznej. Oprócz umiejętności organizacji i prowadzenia posługi liturgicznej w parafii, będą one również przygotowane do prowadzenia zbiórek ministranckich i kręgów liturgicznych dla starszych członków służby liturgicznej.

Kurs będzie obejmował pięć weekendowych zjazdów odbywających się w Domu Ruchu Światło-Życie MORIA, al. Kościuszki 21B w Łukowie. Rozpocznac się one będą w piątek o godzinie 18.00 a kończyć w niedzielę ok. 14.00. Pierwszy zjazd odbędzie się: 29.09-1.10.2017 r. Koszt każdego zjazdu to 100 zł – obejmuje on nocleg i wyżywienie, a także materiały, które będą przekazywane uczestnikom. Zachęcamy duszpasterzy by w miarę możliwości partycypowali w kosztach kursu.

Każdy chętny powinien być posłany na kurs przez swojego duszpasterza. W przypadku osób niepełnoletnich wymagana jest zgoda rodziców.

Zgłoszenia droga mailową lub telefoniczna należy dokonać do 25 września. Najlepiej jeśli zgłoszenia będą dokonywali duszpasterze wtedy oczywiste jest, że są to osoby posłane przez parafię. Jeśli ktoś będzie się zgłaszał indywidualnie będzie proszony o dostarczenie opinii duszpasterza. Mail: matthaios@gmail.com, nr tel. 515 998 664.

Diecezjalne Duszpasterstwo Służby Liturgicznej

PRO MEMORIA DOTYCZĄCE MSZY ŚW. GREGORIAŃSKICH

Mając na uwadze liczne zapytania osób duchownych oraz świeckich kierowane do Wydziału Duszpasterskiego Kurii Siedleckiej dotyczące sprawowania Mszy Gregoriańskich zostało przygotowane przez Diecezjalną Komisję Liturgiczną odpowiednie wyjaśnienie, które winno być zastosowane w praktyce duszpasterskiej.

1. Kościół poucza, że „dopóki Pan nie przyjdzie w majestacie swoim, a wraz z Nim wszyscy aniołowie (por. Mt 25,31), dopóki po zniszczeniu śmierci wszystko nie zostanie poddane Jemu (por. 1 Kor 15,26-27), jedni spośród uczniów Jego pielgrzymują na ziemi, inni dokonawszy żywota poddają się oczyszczeniu, jeszcze inni zażywają chwały” (KK 49).

2. Wyrazem troski Kościoła o zmarłych jest modlitwa. Jej doniosłość pochwalają już księgi natchnione Starego Testamentu. Izraelici pod dowództwem Judy przegrali walkę z Gorgiaszem. Mimo, że Juda upomniał swoich żołnierzy, aby byli bez grzechu i ufali Bogu, to u wielu zabitych znaleziono bałwochwalcze amulety. On uczynił składkę pomiędzy ludźmi i posłał ją do Jerozolimy, aby złożono ofiarę za grzechy zabitych. „Bardzo pięknie i szlachetnie uczynił, myślał bowiem o zmartwychwstaniu. Gdyby bowiem nie był przekonany, że ci zabici zmartwychwstaną, to modlitwa za zmarłych byłaby czymś zbędnym i niedorzecznym” (2 Mch 12,44-45). Chrystus pochwała modlitwę, zapewniając, że proszący otrzyma spodziewane dobro, jeśli ono jest naprawdę potrzebne żyjącym czy zmarłym dla ich zbawienia.

3. Chrystus ustanowił Eucharystię na odpuszczenie grzechów. W niej zawarł swą ofiarę krzyżową, która dopełniła się Jego zmartwychwstaniem. Mocą paschy Chrystusa wierzący w Niego mają udział w Jego zwycięstwie nad śmiercią, piekłem i szatanem. Kościół celebrował Eucharystię za zmarłych. „Konstytucje Apostolskie” z przełomu III i IV wieku świadczą, że celebrowano ją trzeciego, dziewiątego i czterdziestego dnia po śmierci. Istniał też zwyczaj tzw. nowenny, zatem 9 mszy świętych za zmarłych. Natomiast Tertulian (+220), św. Cyprian (+258) i św. Augustyn (+430) są świadkami celebrowania Eucharystii za zmarłych trzeciego, siódmego i trzydziestego dnia po śmierci. Obecne prawo liturgiczne stanowi, że msze za zmarłych

można celebrować w dniu ostatecznego pogrzebania ciała, po otrzymaniu wiadomości o śmierci i w pierwszą rocznicę śmierci.

4. Sobór Lyonński (1274 r.) pouczał: „Jeśliby prawdziwie pokutujący zakończyli życie w miłości Boga jeszcze przed godnym zadośćuczynieniem czynami pokutnymi za popełnione grzechy i zaniedbania, wówczas ich dusze zostaną po śmierci oczyszczone karami czyścowymi, czyli ekspiacyjnymi. Do złagodzenia tego rodzaju kar dopomaga wstawiennictwo wiernych żyjących, a mianowicie ofiary Mszy Świętej, modlitwy, jałmużny i inne akty pobożności, które zgodnie z postanowieniami Kościoła jedni wierni zwykli ofiarować za innych wiernych” (BF, VIII, 106).

5. Sobór Trydencki uczył: „W Boskiej ofierze, dokonującej się we Mszy Świętej jest obecny i w sposób bezkrwawy ofiarowany ten sam Chrystus, który na ołtarzu krzyża «ofiarował samego siebie» (Hbr 9,27) w sposób krwawy (...). Dlatego też słusznie bywa ofiarowana nie tylko za grzechy, kary, zadośćuczynienia i inne potrzeby wiernych żyjących, ale według tradycji Apostolskiej także za zmarłych w Chrystusie, którzy jeszcze nie zostali całkowicie oczyszczeni” (BF, VII, 321).

6. Niezmienną naukę Kościoła potwierdza również aktualna dyscyplina. „Ofiara eucharystyczna jest także składana za wiernych zmarłych w Chrystusie, «którzy jeszcze nie zostali całkowicie oczyszczeni», by mogli wejść do światłości i pokoju Chrystusa” (KKK 1371). „Kapłan może odprawiać mszę świętą za kogokolwiek, zarówno za żywych, jak i za zmarłych” (KPK kan. 901).

7. Od VI wieku upowszechniła się praktyka celebrowania Eucharystii w ciągu 30 kolejnych dni w intencji jednej osoby zmarłej. Praktyka „gregorianki” wiąże się z papieżem Grzegorzem Wielkim (+604). On jako przełożony klasztoru Celio w Rzymie polecił, aby za zmarłego zakonnika Justusa, w którego celi znaleziono pieniądze, co było wbrew ślubowi ubóstwa, sprawować 30 mszy. Grzegorz wyznał: „Gdy byliśmy zajęci innymi sprawami, i nie liczyliśmy minionych dni, zmarły Justus pewnej nocy ukazał się w widzeniu swemu rodzonemu bratu Kopiosowi. Gdy ten go ujrzał, zaraz zapytał: «Co z tobą bracie?». Odpowiedział: «Dotąd było źle, lecz teraz jest mi dobrze, bo dzisiaj zostałem przyjęty do wspólnoty». Zaraz Kopios zawiadomił o tym braci w klasztorze. Ci starannie policzyli dni, a właśnie był to dzień, w którym po raz trzydziesty została sprawowana ofiara Mszy Świętej za zmarłego” (Dialogi, Patrologia Latina, 77, 416-421).

8. W tej praktyce istotna jest wiara uczestników liturgii mszalnej w Chrystusa, który jest Życiem i Zmartwychwstaniem, a nie liczba celebracji Eucharystii. Wielokrotne celebrowanie Eucharystii w intencji zmarłego jest wyrazem modlitewnej pamięci o nim, wynikającym z wiary w świętych obcowanie, i ufnym uczestnictwem w realizacji zachęty Chrystusa: „Proście, a będzie wam dane; szukajcie, a znajdziecie; kołaczcie, a otworzą wam” (Mt 7,7).

9. Święta Kongregacja Soboru w deklaracji „Tricenario Gregoriano” z 24 lutego 1967 wyjaśniła, że „gregorianka” zachowuje wymaganą ciągłość mimo faktycznego jej przerwania, np. na czas Triduum Paschalnego, lub gdy zaistnieje nieprzewidziana przeszkoda, np. choroba. Ale w przypadku przedłużającej się choroby należy się postarać, by inny kapłan dokończył rozpoczętą gregoriankę. Gregorianki nie przerywa konieczność sprawowania Eucharystii z racji duszpasterskich, np. pogrzebu czy ślubu.

10. Nie jest konieczne, aby „gregoriankę” sprawował ten sam kapłan. Każdego dnia może być sprawowana tylko jedna msza gregoriańska. Mszy sprawowanych przez 30 dni za kilku zmarłych nie należy traktować jako „gregorianki” i nie należy tak nazywać.

Z wyrazami szacunku, in Christo

Ks. Jerzy Duda

Siedlce, dnia 8 czerwca 2017 r.

L.dz. 663/2017

TERMINY REKOLEKCJI W DIECEZJALNYM DOMU REKOLEKCYJNYM W SIEDLANOWIE

Wrzesień

1-3.09.2017 – Diakonia

4-7.09.2017 – Rekolekcje z dietą warzywną (*dorośli i małżeństwa*)

8-10.09.2017 – Kurs dla narzeczonych

11-14.09.2017 – Rekolekcje ze św. I. Loyola – II część

Druga część reguł rozeznania duchowego (*dorośli i małżeństwa*)

15-17.09.2017 – Warsztaty komunikacji małżeńskiej

Dla małżonków przeżywających trudności w swojej relacji, a także pragnących pogłębić jedność między sobą. Prowadzi ks. Krzysztof Piórkowski – psycholog/psychoterapeuta

22-24.09.2017 – Kurs dla narzeczonych

28.09-1.10.2017 – „O prawdziwym nabożeństwie do N.M.P”.

Głęboka więź z Maryją jest niezbędna by ukształtować swoje życie chrześcijańskie na nadchodzące czasy i być skutecznym narzędziem w dbudowaniu Królestwa Bożego. Św. Ludwik de Monfort zapowiedział, że Duch św. wraz z Maryją stworzą sobie wielkich świętych. Będą oni płonęli niezwykłym nabożeństwem do Najświętszej Dziewicy. Słowem i przykładem porwą świadków prawdziwemu nabożeństwu do Matki Bożej. Zmiażdżą dzieła szatana i przyczynią się do tryumfu Niepokalanego Serca Maryi co zapowiedziała w Fatimie. Prowadzi ks. Grzegorz Koc – moderator kół Żywego Różańca i odpowiedzialny za ruchy Maryjne w diecezji.

Październik

2-5.10.2017 – Rekolekcje z dietą warzywną (*dorośli i małżeństwa*)

6-8.10.2017 – Nauczyciele

13-15.10.2017 – Kurs dla narzeczonych

20-22.10.2017 – Przedsiębiorcy

27-29.10.2017 – Warsztaty komunikacji małżeńskiej

Dla małżonków przeżywających trudności w swojej relacji, a także pragnących pogłębić jedność między sobą. Prowadzi ks. Krzysztof Piórkowski – psycholog/psychoterapeuta

WYDZIAŁ NAUCZANIA KATECHETYCZNEGO

KALENDARIUM WRZESIEŃ – PAŹDZIERNIK 2017

- 01-03.09.2017 – Rekolekcje dla katechetów świeckich diecezji siedleckiej (termin II)
- 09.09.2017 – Diecezjalne spotkanie Biskupa Siedleckiego z katechetami zakonnymi i świeckimi
- 10-16.09.2017 – VII Tydzień Wychowania
- 13.09.2017 – Diecezjalne Spotkanie Wizytatorów Katechezy
- 16.09.2017 – XXVI Siedleckie Forum Nauczycieli, Rodziców i Wychowawców
- 23.09.2017 – Spotkanie z księżmi katechetami w ramach Konferencji dla księży proboszczów
- 23.09.2017 – Spotkanie z księżmi katechetami w ramach Konferencji dla księży wikariuszy
- 06-08.10.2017 – Rekolekcje dla katechetów świeckich diecezji siedleckiej (termin III)
- 11.10.2017 – Posiedzenie Diecezjalnej Rady Katechetycznej
- 20-22.10.2017 – Rekolekcje dla katechetów świeckich diecezji siedleckiej (termin IV)

DIECEZJALNE CENTRUM FORMACJI KAPŁAŃSKIEJ

TERMINY SPOTKAŃ FORMACYJNYCH W ROKU 2017/2018

1. Rekolekcje kapłańskie

20-23 sierpnia 2017

26-29 listopada 2017

8-11 kwietnia 2018

2. Spotkania formacyjne neoprezbiterów

21 września 2017

19 października 2017

16 listopada 2017

19 kwietnia 2018

Ramowy plan spotkania:

16:00 – nieszpory

16:20 – konferencja ascetyczna

17:00 – kawa, herbata

17:15 – konferencja formacyjna

18:00 – kolacja

19:00 – adoracja Najświętszego Sakramentu (*czas na osobistą modlitwę i sakrament pokuty*)

20:00 – spotkanie z Ks. Biskupem

3. Spotkania *Formatio Permanens*

29 i 30 września 2017 – grupa I

13 i 14 października 2017 – grupa II

17 i 18 listopada 2017 – grupa I

13 i 14 kwietnia 2018 – grupa II

27 i 28 kwietnia 2018 – grupa I

11 i 12 maja 2018 – grupa II

Ramowy plan spotkania:

Piątek:

- zjazd i zakwaterowanie (grupa wyznaczona na dany zjazd dwudniowy)
- 19.00 – Nieszpory (kaplica w domu rekolekcyjnym) i konferencja asce-
tyczna
- 19.45 – wystawienie Najświętszego Sakramentu i adoracja (możliwość
spowiedzi)
- 20.45 – zakończenie adoracji
- 20.50 – spotkanie z Ks. Biskupem

Sobota:

- 7.00 – pobudka
- 7.30 – medytacja
- 8.00 – śniadanie
- 8.30 – jutrznia i konferencja
- 9.30 – spotkanie przy kawie
- 10.00 – Formacja intelektualna (wg własnego programu)
- 13.00 – obiad i rozjazd

4. „Czwartki kapłańskie”

12 października 2017 (*kolejne terminy spotkań będą podane w późniejszym
czasie*)

STUDIUM MUZYKI KOŚCIELNEJ

NABÓR

Diecezjalne Studium Muzyki Kościelnej w Siedlcach ogłasza nabór na rok szkolny 2017/2018. Przesłuchanie wstępne dla kandydatów odbędzie się 19 września 2017 r. o godz. 10 w Zespole Szkół Muzycznych w Siedlcach, przy ul. Podlaskiej 14. Kandydaci nie muszą posiadać przygotowania muzycznego. W ramach przesłuchania sprawdzamy predyspozycje do kształcenia muzycznego. Zwracam się z prośbą do Księży Proboszczów naszej diecezji o poinformowanie wiernych o możliwości podjęcia nauki w naszym Studium oraz o skierowanie szczególnej zachęty do nauki muzyki do osób zaangażowanych w muzykę liturgiczną w parafiach – kantorów i psalterzystów, osoby prowadzące schole i zespoły parafialne oraz organistów – którzy dotychczas nie ukończyli Studium.

Szczegółowe informacje: www.muzyka-diecezjasiedlce.pl/studium-muzyki-koscielnej/informacje-dlakandydatow/.

*Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa
Dyrektor DSMK w Siedlcach*

PIESZA PIELGRZYMKA PODLASKA NA JASNĄ GÓRĘ

PODSUMOWANIE

37. PIESZEJ PIELGRZYMKI PODLASKIEJ (2017)

Do tronu Jasnogórskiej Pani, Królowej Narodu Polskiego, 14. sierpnia 2017 dotarła 37 Piesza Pielgrzymka Podlaska. Po przebyciu 389 km z Siedlec, 398 km z Włodawy i 410 km z Białej Podlaskiej pątnicy złożyli przed Jej Cudownym Obliczem trud drogi i ofiarę wyrzeczeń, obawy i troski, radości i nadzieje i to wszystko, co stanowiło treść ich życia.

Hasłem tegorocznej Pielgrzymki stały się słowa: „Idźcie i głosście z Maryją”. Poranne rozmyślania, konferencje programowe i refleksje podejmowane w trakcie drogi pomagały lepiej przygotować się do świętowania jubileuszu 200-lecia istnienia diecezji siedleckiej.

W 37 Pieszej Pielgrzymce Podlaskiej na Jasną Górę uczestniczyło około 3000 Pątników, którym posługiwało 68 kapłanów, 28 alumnów, 7 siostr i braci zakonnych. O zdrowie Pątników dbało 5 lekarzy, 99 pielęgniarek, nad bezpieczeństwem Pielgrzymów czuwały 211 osób ze Służby Porządkowej, zaś oprawę muzyczną organizowało 318 osób.

Pątników z Podlasia przed Tron Pani Jasnogórskiej wprowadził Jego Ekscelencja Biskup Siedlecki Kazimierz Gurda.

Nad przebiegiem i organizacją podlaskiego pielgrzymowania czuwały Służby Centralne:

1. Kierownik Pielgrzymki: ks. Paweł Bielecki
2. Zastępcy Kierownika Pielgrzymki: ks. Marek Strzeżysz
3. Ojcowie Duchowni: ks. Adam Turemka, ks. Krzysztof Stepczuk, ks. Leszek Dąbrowski
4. Baza Pielgrzymki: s. Adrianna Rzewuska, s. Marta Skowron, br. Piotr Skrzek, br. Jerzy Karlewski
5. Służba Przemarszu:
kolumna siedlecka: ks. Mateusz Kozłowski, dk. Przemysław Matuszewski, al. Adrian Kubak
kolumna bialska: ks. Michał Pniewski, al. Piotr Grzebisz, al. Marek Maleńczuk

6. Służba Porządku: ks. Robert Jędrych, al. Michał Miszkurka
7. Służba Kwatermistrzowska: ks. Jarosław Sawiuk, ks. Piotr Sawiuk, ks. Piotr Hawryluk
8. Kapelani Służby Zdrowia:
kolumna siedlecka: ks. Waldemar Kułak
kolumna bialska: ks. Sebastian Mućka
pomagał: br. Kamil Sakowski
9. Lekarze: s. dr Aleksandra Fąk, s. dr Agnieszka Potiopa, s. dr Wanda Dymicka, s. dr Hanna Stefańska-Baran, br. dr. Jacek Alikowski, s. Ewa Gajda
10. Kierowcy pielgrzymkowych karetok: br. Zbigniew Żuk, br. Wojciech Teperek
11. Służba liturgiczna: dk. Marcin Wesołowski
12. Służba muzyczna: br. Piotr Skowron, br. Wojciech Miszczak, s. Agnieszka Łukasik, br. Łukasz Bieńczak, s. Karolina Kozłowska, br. Michał Cegiëlko
13. Kuchnia: dk. Łukasz Krasucki, al. Marcin Janowski, s. Marianna Baran, br. Dariusz Grań, br. Krystian Grań, s. Elżbieta Kuć
14. Kapelan Kierowców: ks. Marek Zalewski
15. Przewozem bagaży Pielgrzymów zajmowali się Bracia i Siostry: Sławomir Popijantus, Krzysztof Okliński, Wiesław Jakimiec, Adam Karwowski, Antoni Niedzielak, Jan Guzek, Sylwester i Konrad Buda, Jakub Błachnio, Tomasz Klimek, Bogumiła Błachnio, Andrzej Kasprzak, Stanisław Kowalski, Sławomir i Martyna Karwowsy, Jan i Małgorzata Teperek, Ryszard i Urszula Sikora, Edmund Gajo, Tadeusz Odalski, Marek i Patrycja Gajo, Robert Adamczyk, Bartłomiej Barszcz, Adam i Daniel Duda, Waldemar Wróbel, Bogdan Błachnio, Adam Wilczyński, Daniel Jasiński, Bartłomiej Komar, Tadeusz Gil, Krzysztof Nestorowicz, Szczepan Sawczuk, Grzegorz Sujka, Kazimierz Jarząb, Andrzej Cherubin, Marcin Kucharek, Grażyna Koniecka, Robert Ruciński, Jerzy Jaworski
16. Służba Techniczna Nagłośnienia: s. Magda Hyb, br. Wojciech Bronisz
17. Zaopatrzenie żywnościowe pielgrzymki: br. Piotr Siłakowicz, br. Michał Kaźmieruk, s. Maria i Stanisław Owczarczyk, br. Mirosław

Fortuna, s. Urszula Lajtar, s. Teresa Welikan, br. Grzegorz Niebrzegowski, br. Sławomir Swinarski, br. Tomasz Miernicki, s. Anna Pawlak, br. Szymon Świątek

18. Obsługa radiowa: ks. Krzysztof Pełka, br. Artur Dernowski, s. Anna Kupińska

19. Służba czystości:

kolumna bialska: br. Marek Smyk

kolumna siedlecka: br. Andrzej Buczkowski, Jakub Buczkowski, Bartosz Buczkowski

Rozmyślenia poranne zostały przygotowane przez ks. Piotra Mazurka, ks. Rafał Pietruczuka.

Konferencje zostały przygotowane przez ks. Macieja Majka, ks. Jacka Serebę, ks. Zbigniewa Sobolewskiego, ks. Wojciecha Hackiewicza, ks. Krzysztofa Stepczuka, ks. Marka Matusika, ks. Marka Andrzejuka, ks. Tomasza Bielińskiego, ks. Grzegorza Koca.

Nowenna pielgrzymkowa miała za cel duchowe przygotowanie Pielgrzymów – w ciągu dziewięciu dni – na spotkanie z Matką. Jej autorami byli ks. Andrzej Biernat i s. dr Joanna Borowicz.

ks. Paweł Bielecki
Kierownik 37. PPP

**II NADZWYCZAJNA SESJA
KAPITUŁY KATEDRALNEJ I KAPITUŁ KOLEGIACKICH
DIECEZJI SIEDLECKIEJ
29.08.2017**

Prezentacja książki

**„Dzieje Diecezji Janowskiej czyli Podlaskiej w latach 1818-1867”
pod red. ks. Edwarda Jarmocha, ks. Sławomira Byliny,
ks. Romana Wiszniewskiego, Siedlce 2017, ss. 180.**

W dniu 29 sierpnia 2017 roku w Janowie Podlaskim w pierwszej stolicy Diecezji Janowskiej czyli Podlaskiej, odbyła się II Nadzwyczajna Sesja Kapituły Katedralnej i Kapituł Kolegiackich Diecezji Siedleckiej, poświęconej historii diecezji w okresie od 1818 do 1867 roku czyli od powstania do kasy tej diecezji.

Książka zatytułowana „Dzieje Diecezji Janowskiej czyli Podlaskiej w latach 1818-1867” zawiera w swej zasadniczej treści gross pięciu referatów, poświęconych temu okresowi.

Publikacja ta wydana pod egidą Kapituły Kolegiackiej Janowskiej zawiera następujące treści:

1. Słowo wstępne zostało napisane przez Pasterza Diecezji Ks. Biskupa Kazimierza Gurdę, Sukcesora wymienianych w tej publikacji trzech pierwszych biskupów Kościoła podlaskiego w osobach: Feliksa Łukasza Lewińskiego, Jana Marcelego Gutkowskiego i Beniamina Piotra Pawła Szymańskiego. W swoim słowie Biskup Kazimierz zwraca uwagę, iż „ukazanie dziejów i osób wpisanych w historię naszej diecezji w przededniu dwusetnej rocznicy jej powstania, niech stanie się dla nas nie tylko zachętą do poznawania przeszłości naszego Kościoła lokalnego, ale przede wszystkim niech będzie dla nas wezwaniem do umiłowania Chrystusowego Kościoła, wierności zasadom Ewangelii oraz czytelnej postawy w dawaniu świadectwa wiary, na wzór wspomnianych wyżej biskupów, a także wielu kapłanów i wiernych świeckich żyjących na podlaskiej ziemi” (s. 5).

2. W słowie Ks. Prałata Romana Wiszniewskiego, dziekana Kapituły Kolegiackiej Janowskiej czytamy, że „pozycja [ta]... zawiera trudną ale chwalebłą historią drogę wierności Chrystusowi, Papieżowi

i umiłowanie Kościoła na podlaskiej ziemi (...). Książka przybliży niemal pół wieku (49 lat) historii naszej diecezji, od jej powstania do chwili kasacji". Słusznie też zauważa, że „Autorzy opracowań (...) wprowadzają Czytelnika w wyjątkowe dziedzictwo narodowe (...) ukazują naszą tożsamość. Tożsamość zakorzenioną w miłości Chrystusa, Kościoła i Narodu. Wiedza o takiej historii pozwoli odnaleźć się każdemu pokoleniu” (s. 6).

W dalszej kolejności zostały umieszczone w formie rozdziałów, wy-stąpienia dzisiejszych prelegentów.

Pierwszy rozdział został zatytułowany „Przyczyny powstania i orga-nizacja Diecezji Janowskiej czyli Podlaskiej” (s. 9-29), następny rozdział brzmi „Feliks Łukasz na Lewinie Lewiński z Bożej i Stolicy Apostolskiej Łaski Biskup Diecezji Podlaskiej, Senator Królestwa Polskiego, Orderu Św. Stanisława, Kawaler” (s. 31-44). Autorem obydwu tych rozdziałów jest ks. dr Sławomir Bylina, kapłan naszej diecezji, który aktualnie jest ka-pelanem w Ordynariacie Polowym i pracuje naukowo na Uniwersytecie Szczecińskim. Autorem trzeciego rozdziału jest ks. prof. dr hab. Edward Jarmoch pracujący na Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach oraz w naszym Wyższym Seminarium Duchownym. Ks. Profes-or przybliży drugiego biskupa podlaskiego. Tytuł rozdziału brzmi „Jan Marce-li z Gutkowa Gutkowski z Bożej i Stolicy Apostolskiej Łaski Biskup diecezji podlaskiej Senator Królestwa Polskiego Orderu Św. Stanisława Kawaler (s. 45-61). Autorem czwartego rozdziału jest ks. mgr lic. Maciej Majek, ojciec duchowny w WSD w Siedlcach. Swoje przemyślenia zaty-tułował „Biskup Podlaski Piotr Paweł Beniamin Szymański OFM Cap. (1857-1867)” (s. 62-80). Autorem ostatniego rozdziału jest ks. dr Jacek Wojda, wykładowca historii w WSD w Siedlcach. W swoim dość obszer-nym artykule zatytułowanym „Sprawa kasaty diecezji podlaskiej: między berłem a pastorałem” (s. 81-135), przybliży przyczyny kasacji wspomnia-nej wyżej diecezji.

W tym miejscu pragnę podkreślić, że powyższe przyczynki naukowe, które znalazły się w tej książce spełniają wszelkie zasady, jakie stosuje się w publikacjach naukowych. Przemawiają za tym przede wszystkim źródła, z których Autorzy korzystali, zastosowany przez nich aparat naukowy, cy-tacje a także załączniki, które ubogacają powyższe rozdziały. Ponadto każ-dey artykuł obok streszczenia polskiego i słów kluczowych zawiera stresz-czenie w języku angielskim.

Na uwagę zasługują też szerokie konsultacje historyczne dotyczące omawianej problematyki, przeprowadzone z ks. Prałatem mgr lic. Bernardem Błońskim, Dyrektorem Archiwum Diecezjalnego i ks. Kanonikiem mgr lic. Janem Babikiem, Kanclerzem Kurii Diecezjalnej w Siedlcach.

W książce został również umieszczony bardzo cenny artykuł, którego autorem jest ks. kan. Stanisław Dzyr z Adamowa pt. „Diecezja podlaska i jej duchowieństwo w latach 1818-1867)” (s. 136-178). Wyjątkowość tego opracowania wynika z faktu iż jest to pierwsza próba ukazania księży pracujących na terenie diecezji podlaskiej, w skład której weszły parafie z pięciu przedrozbiorowych diecezji: łuckiej, krakowskiej, poznańskiej, chełmskiej, płockiej, które po 1805 roku należały do diecezji lubelskiej. Ks. kanonik Stanisław Dzyr podjął się wprost benedyktyńskiej pracy w tym zakresie i wykorzystał aż 23 katalogi diecezjalne, poczynawszy od 1823 i skończywszy na 1864 roku. Słusznie więc, jak zaznaczył w słowie wstępnym Pasterz Diecezji Biskup Kazimierz należą się mu szczególne wyrazy podziękowania „za ogromny trud włożony w opracowanie spisu kapłanów Diecezji Janowskiej czyli Podlaskiej” (s. 5).

Na koniec chciałbym pogratulować Kapitulie Kolegiackiej Janowskiej, w szczególności zaś sposób Dziekanowi Ks. Prałatowi Romanowi Wiszniewskiemu, inicjatorowi tej publikacji, jak również Autorom i z nimi współpracującymi za ogromną pracę i twórczy wysiłek w wydaniu tej cennej i bardzo ważnej pozycji naukowej dotyczącej naszej diecezji.

Ostania publikacja dotycząca naszej diecezji autorstwa ks. Piotra Aleksandrowicza „Diecezja Siedlecka czyli Podlaska (1818-1968)” powstała 46 lat temu w 1971 roku. I chociaż od tamtego czasu ukazało się sporo artykułów i przyczynków naukowych dotyczących naszej diecezji, to dopiero ta pozycja w pełni uzupełnia lukę pokoleniową, jaka istniała od tamtego czasu.

Z uznaniem trzeba stwierdzić, że publikacja ta wydana w pięknej szacie graficznej przez Wydawnictwo Koronis z Bydgoszczy zasługuje na szczególne uznanie, gdyż ukazuje się w przededniu Jubileuszu 200-lecia Diecezji i stanowi cenny materiał dotyczący umacniania w wierze Ojców i budowania dalszej wspólnoty diecezjalnej.

ks. prof. dr hab. Roman Krawczyk

SPIS TREŚCI

Stolica Apostolska

Przesłanie Ojca św. Franciszka do polskich pielgrzymów zebranych w Częstochowie na celebrowanie 300-lecia koronacji obrazu Maryi Królowej Polski	249
List okólny Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów do Biskupów na temat chleba i wina do sprawowania Eucharystii	251
List Kongregacji ds. instytutów życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostołskiego o instytutach świeckich w 70-lecie Konstytucji „Provida Mater Ecclesia”	254

Episkopat Polski

Wytyczne dotyczące wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia	262
List Prezydium Konferencji Episkopatu Polski z okazji 75. rocznicy śmierci św. s. Teresy Benedykty od Krzyża (Edyty Stein)	278
Komunikat Konferencji Episkopatu Polski	283
Komunikat z Sesji Rady Biskupów Diecezjalnych	284
Apel Przewodniczącego Zespołu Konferencji Episkopatu Polski ds. Apostolstwa Trzeźwości na sierpień 2017 – miesiąc abstynencji	286
Apel Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski w związku z nawałnicami, jakie nawiedziły Polskę	291
Oświadczenie Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z dnia 26 sierpnia 2017 r. w sprawie deklaracji o udziale w zajęciach z religii	292

Biskup Siedlecki

List pasterski Biskupa Siedleckiego z okazji 37 Pieszej Pielgrzymki Podlaskiej na Jasną Górę oraz w sprawie procesu beatyfikacyjnego Biskupa Ignacego Świrskiego (2017)	294
Dekret	299
Dekret	300

Dekret	301
Dekret	303
Apel Biskupa Siedleckiego o pomoc poszkodowanym w nawałnicach	304
Zaproszenie Biskupa Siedleckiego na II Diecezjalną Pielgrzymkę Osób Konsekwowanych i ich Rodzin	305
Zaproszenie na rekolekcje kapłańskie	306

Informacje Kancelarii Kurii Siedleckiej

Nominacje	308
Zmiany personalne	308

Informacje Wydziałów Kurii Siedleckiej

WYDZIAŁ DUSZPASTERSTWA

Kalendarium wydarzeń diecezjalnych wrzesień październik 2017	310
Kurs ceremoniarza 2017/2018	311
Pro memoria dotyczące mszy św. gregoriańskich	313
Terminy rekolekcji w Diecezjalnym Domu Rekolekcyjnym w Siedlanowie	315

WYDZIAŁ NAUCZANIA KATECHETYCZNEGO

Kalendarium wrzesień – październik 2017	317
---	-----

DIECEZJALNE CENTRUM FORMACJI KAPŁAŃSKIEJ

Terminy spotkań formacyjnych w roku 2017/2018	318
---	-----

STUDIUM MUZYKI KOŚCIELNEJ

Nabór	320
-------------	-----

PIESZA PIELGRZYMKA PODLASKA NA JASNĄ GÓRĘ

Podsumowanie 37. Pieszej Pielgrzymki Podlaskiej 2017	321
--	-----

II NADZWYCZAJNA SESJA KAPITUŁY KATEDRALNEJ

I KAPITUŁ KOLEGIACKICH DIECEZJI SIEDLECKIEJ 29.08.2017

Prezentacja książki „Dzieje Diecezji Janowskiej czyli Podlaskiej w latach 1818-1867” pod red. ks. Edwarda Jarmocha, ks. Sławomira Byliny, ks. Romana Wiszniewskiego, Siedlce 2017, ss. 180.	324
--	-----

ISSN 1230-7165

Wydawca:
Wydawnictwo Diecezji Siedleckiej

Unitas
wydawnictwo

08-110 Siedlce, ul. Szkolna 22

tel. 530 742 909

e-mail: wydawnictwo@wydawnictwo-unitas.pl

Nakład: 1000 egz.

Redaktor naczelny: ks. mgr lic. Wojciech Hackiewicz

Numer zatwierdził: ks. mgr lic. Jacek Wł. Świątek